

Klasa: 022-03/13-01/95
Urbroj: 50301-09/06-13-2

Zagreb, 2. svibnja 2013.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 129., 159. i 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Ranka Ostojića, ministra unutarnjih poslova, Evelina Tonkovića, zamjenika ministra unutarnjih poslova, te Sanju Čanković, Ines Krajčak i Vladimira Nemeca, pomoćnike ministra unutarnjih poslova.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O STRANCIMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Područje ulaska, boravka i rada stranaca u Republici Hrvatskoj uređeno je Zakonom o strancima (Narodne novine, broj 130/2011) koji se primjenjuje od 1. siječnja 2012. godine.

Radi obveze usklađivanja Zakona o strancima s Direktivom 2011/51/EK od 11. svibnja 2011. godine o izmjenama i dopunama Direktive 2003/109/EK u cilju proširenja područja primjene na korisnike međunarodne zaštite pristupilo se izmjenama i dopunama važećeg Zakona o strancima.

Neke odredbe Zakona o strancima koje su preuzete iz Direktive 2008/115/EZ od 16. prosinca 2008. godine o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi s vraćanjem državljanima trećih država čiji je boravak nezakonit, potrebno je prilagoditi okolnostima koje će nastati ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju.

U praktičnoj primjeni Zakona uočeni su određeni nedostaci, kako sadržajni tako i nomotehnički, koji se ovim Prijedlogom zakona nastoje otkloniti.

U provedbi važećih odredbi Zakona, u dijelu kojim se regulira rad stranaca, uočeno je da nije dovoljno detaljno propisano reguliranje rada volontera, kao i stranaca koji će obavljati neplaćeni vježbenički staž u Republici Hrvatskoj.

Ovim konačnim prijedlogom zakona detaljnije su razrađene odredbe o odbijanju ulaska, odnosno izlaska stranaca iz Republike Hrvatske, kao i produljenje vize.

Proširena je kategorija stranaca koja može podnijeti zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji.

Propisani su drugačiji uvjeti koji se odnose na izdavanje dozvole za boravak i rad izvan godišnje kvote strancima koji se samozapošljavaju u trgovačkim društvima i obrtima.

U odnosu na važeći Zakon, ovim Prijedlogom zakona, s obzirom na trajanje rada (90, 60 ili 30 dana), kojim su propisane kategorije stranaca koje mogu raditi temeljem potvrde o prijavi rada, preciznije je definirano u kojem vremenskom razdoblju mogu obavljati poslove.

Kaznene odredbe usklađene su s odredbama Prekršajnog zakona.

Odredbe Zakona o mjerama za napuštanje Republike Hrvatske zamijenjene su odredbama o mjerama za povratak, koje propisuju postupak prema državljanima trećih država u cilju napuštanja Europskog ekonomskog prostora, sukladno Direktivi 2008/115/EZ od 16. prosinca 2008. godine.

Također, Prijedlog zakona sadrži odredbe koje se odnose na implementaciju i usklađivanje s Direktivom 2011/51/EK od 11. svibnja 2011. godine o izmjenama i dopunama Direktive 2003/109/EK u cilju proširenja područja primjene na korisnike međunarodne zaštite budući da postoji obveza usklađivanja s navedenom Direktivom do 20. svibnja 2013. godine, s Direktivom Vijeća 2004/83/EC od 29. travnja 2004. godine o minimalnim standardima za kvalifikaciju i status državljana trećih država ili osoba bez državljanstva kao izbjeglica ili kao osoba koje na drugi način trebaju međunarodnu zaštitu ili sadržaj pružene zaštite; (SL L 304, 30.9.2004.) te Direktivom 2011/98/EU od 13. prosinca 2011. godine Europskog parlamenta i Vijeća o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljanima trećih zemalja na državnom području države članice i o zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici; (SL L 343, 23.12.2011.).

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PAVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, s obzirom da postoji obveza usklađivanja s pravnom stečevinom Europske unije.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA

Članak 1.

U Zakonu o strancima (Narodne novine, broj 130/2011) u članku 1. stavku 4. riječi: Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:“, zamjenjuju se riječima: „Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive Europske unije:“.

U stavku 4. podstavci 1., 2. i 3. briše se.

Dosadašnji podstavci 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21. i 22. postaju podstavci 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18. i 19.

U dosadašnjem podstavku 16. koji postaje podstavak 13. riječ: „prosinca“ zamjenjuje se riječju: „studenog“.

U dosadašnjem podstavku 22. koji postaje podstavak 19. na kraju rečenice umjesto točke stavlja se zarez te se dodaju novi podstavci 20., 21. i 22. koji glase:

„- Direktiva Vijeća 2004/83/EC od 29. travnja 2004. o minimalnim standardima za kvalifikaciju i status državljana trećih država ili osoba bez državljanstva kao izbjeglica ili kao osoba koje na drugi način trebaju međunarodnu zaštitu ili sadržaj pružene zaštite; (SL L 304, 30.9.2004.),

- Direktiva 2011/51/EZ od 11. svibnja 2011. kojom se dopunjuje Direktiva 2003/109/EZ i proširuje primjena i na korisnike međunarodne zaštite; (SL L 132, 19.05.2011.),

- Direktiva 2011/98/EU od 13. prosinca 2011. Europskog parlamenta i Vijeća o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljanima trećih zemalja na državnom području države članice i o zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici; (SL L 343, 23.12.2011.).“ .

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Ovim se Zakonom uređuje provedba sljedećih uredbi Europske unije:

- Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskoga parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama (Zakonik o vizama); (SL L 243, 15. 9. 2009.),

- Uredba (EZ) br. 767/2008 Europskoga parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o Viznom informacijskom sustavu (VIS) i razmjeni podataka između država članica o kratkotrajnim vizama (Uredba o VIS-u); (SL L 218, 13. 8. 2008.).“.

Članak 2.

U članku 2. točki 2. riječ: „koju“ zamjenjuje se riječju: „kojeg“.

Točka 5. mijenja se i glasi:

„5. Putna isprava za stranca je putni list za stranca, posebna putna isprava za stranca, putna isprava za osobe bez državljanstva, putna isprava za azilanta izdana sukladno posebnim propisima i isprave koje se izdaju na temelju međunarodnih ugovora.“.

Članak 3.

Članak 6. mijenja se i glasi:

„(1) Putna isprava za osobe bez državljanstva izdaje se pod uvjetima utvrđenim međunarodnim konvencijama.

(2) Putni list za stranca izdaje se s rokom važenja do 30 dana.

(3) Posebna putna isprava za stranca može se izdati strancu koji u Republici Hrvatskoj ima odobren privremeni boravak, stalni boravak ili odobrenu supsidijarnu zaštitu sukladno odredbama Zakona o azilu, a koji, bez svoje krivnje, nije u mogućnosti pribaviti nacionalnu putnu ispravu.

(4) Isprave koje se izdaju na temelju međunarodnih ugovora mogu se izdavati strancima pod uvjetima utvrđenim tim međunarodnim ugovorima.“.

Članak 4.

U članku 8. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Posebnu putnu ispravu za stranca izdaje policijska uprava, odnosno policijska postaja prema boravištu, odnosno prebivalištu stranca, uz prethodnu suglasnost Ministarstva.“.

Članak 5.

U članku 11. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministarstva nadležnog za vanjske poslove, uredbom propisuje vizni sustav Republike Hrvatske u skladu s člankom 4. Uredbe Vijeća (EZ) broj 539/2001 od 15. ožujka 2001. godine u kojoj se nabrajaju treće države čiji državljani moraju imati vize za prelazak vanjskih granica i one čiji su državljani oslobođeni od tog zahtjeva (SL L 81, 21.03.2001.).“.

Članak 6.

U članku 16. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Prije davanja suglasnosti iz stavka 3. ovoga članka, ministarstvo nadležno za vanjske poslove dužno je u slučajevima utvrđenim provedbenim propisima zatražiti mišljenje Ministarstva i Sigurnosno-obavještajne agencije koja su obvezujuća.“.

Članak 7.

U članku 19. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Stranac koji podnosi zahtjev za izdavanje kratkotrajne vize za jedan ili dva ulaska dužan je dokazati da ima odgovarajuće i valjano putno zdravstveno osiguranje za pokriće troškova koji mogu nastati tijekom njegova boravka u Republici Hrvatskoj zbog:

- hitne medicinske pomoći i/ili hitnog bolničkog liječenja, ili
- povratka u državu stalnog boravka zbog zdravstvenih razloga ili
- prijevoza u slučaju smrti.“

Članak 8.

U članku 20. stavku 1. riječi: „Hrvatski VIS“ zamjenjuju se riječju: „HVIS“.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) U slučaju da stranac odustane od zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka prije donošenja odluke o njemu, podaci o obustavi postupka unose se u HVIS u skladu s podzakonskim propisom kojim se uređuje HVIS.“

U dosadašnjem stavku 2. koji postaje stavak 3. riječi: „Hrvatski VIS“ zamjenjuje se riječju: „HVIS“.

Članak 9.

U članku 21. stavku 1. podstavak 2. mijenja se i glasi:

„- otisaka 10 prstiju koji se uzimaju s ravno položenih prstiju i digitalno pohranjuju, u skladu s podzakonskim propisom kojim se uređuje HVIS.“

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Ako su otisci prstiju stranca, iz stavka 1. ovoga članka, prvi put uneseni u HVIS prije manje od 59 mjeseci od datuma novog zahtjeva, kopiraju se u sljedeći zahtjev, osim ako postoji opravdana sumnja u identitet podnositelja. Ako se u trenutku podnošenja zahtjeva ne može odmah potvrditi da su otisci prstiju uzeti u razdoblju manjem od 59 mjeseci, stranac može zahtijevati njihovo uzimanje.“

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. točka 2. mijenja se i glasi:

„2. osoba od kojih je uzimanje otisaka prstiju fizički nemoguće. Ako nije moguće uzimanje otisaka svih 10 prstiju, uzima se najveći mogući broj otisaka prstiju. U slučaju privremene nemogućnosti, stranac je dužan dati otiske prstiju prilikom podnošenja sljedećeg zahtjeva,“.

U točkama 3. i 4. riječi: „su ih“ zamjenjuju se riječima: „ih je“, a riječ: „pozvali“ zamjenjuje se riječju: „pozvala“.

Članak 10.

U članku 29. stavku 3. riječi: „Povjerenstvo za žalbe pri ministarstvu nadležnom za vanjske poslove“, zamjenjuju se riječima: „ministarstvo nadležno za vanjske poslove“.

Članak 11.

Članak 30. mijenja se i glasi:

„(1) Produljenu vizu izdaje policijska uprava, odnosno policijska postaja.

(2) Prije produljenja izdane vize policijska uprava, odnosno policijska postaja dužna je zatražiti prethodnu suglasnost Ministarstva, koje o zahtjevu odlučuje u roku od 7 dana.

(3) Prije izdavanja suglasnosti iz stavka 2. ovoga članka Ministarstvo je dužno zatražiti mišljenja ministarstva nadležnog za vanjske poslove i Sigurnosno-obavještajne agencije koja su obvezujuća.

(4) Rok valjanosti vize i/ili trajanje boravka odobrenog na temelju izdane vize može se produljiti, ako Ministarstvo smatra da je nositelj vize dostavio dokaz o:

1. višoj sili ili humanitarnim razlozima, koji ga sprječavaju u napuštanju područja Republike Hrvatske prije isteka roka valjanosti ili trajanja boravka odobrenog vizom;

2. postojanju ozbiljnih osobnih razloga koji opravdavaju produljenje roka valjanosti ili trajanja boravka.

(5) Zahtjev za produljenje roka valjanosti vize i/ili trajanja boravka podnosi se u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prije isteka valjanosti vize i/ili trajanja boravka odobrenog na temelju izdane vize.

(6) Do donošenja odluke stranac može boraviti na području Republike Hrvatske.

(7) Viza se produljuje u obliku nove naljepnice vize.

(8) Produljenje roka valjanosti izdane vize i/ili trajanja boravka odbit će se sukladno odredbi članka 31. stavka 1. točke 1. i/ili 2. ovoga Zakona.

(9) Odluka o odbijanju produljenja roka valjanosti vize i/ili trajanja boravka i razlozi na kojima je zasnovana dostavlja se strancu na propisanom obrascu.

(10) Protiv odluke o odbijanju produljenja vize i/ili trajanja boravka stranac ima pravo izjaviti žalbu u roku 15 dana od dana dostave odluke, putem nadležne diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske.

(11) O žalbi odlučuje ministarstvo nadležno za vanjske poslove.

(12) Žalba ne odgađa izvršenje odluke iz stavka 9. ovoga članka.

(13) Podaci o produljenoj vizi i/ili trajanju boravka, o odbijenom zahtjevu za produljenje vize i/ili trajanja boravka te o odustanku stranke od zahtjeva za produljenje (obustavi postupka), unose se u HVIS u skladu s provedbenim propisom kojim se uređuje HVIS.

(14) Ako stranka odustane od zahtjeva za produljenje vize i/ili trajanja boravka policijska uprava, odnosno policijska postaja donijet će rješenje o obustavi postupka.“.

Članak 12.

U članku 31. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Protiv odluke iz stavka 2. ovoga članka stranac ima pravo izjaviti žalbu u roku 15 dana od dana dostave odluke putem nadležne diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske. O žalbi odlučuje ministarstvo nadležno za vanjske poslove.“.

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„(4) Žalba iz stavka 3. ovoga članka ne odgađa izvršenje odluke iz stavka 2. ovoga članka.“.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Članak 13.

U članku 33. stavci 5. i 6. mijenjaju se i glase:

„(5) Protiv odluke iz stavka 4. ovoga članka stranac ima pravo izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana dostave odluke putem nadležne diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske.

(6) O žalbi odlučuje ministarstvo nadležno za vanjske poslove.“.

Članak 14.

U članku 34. stavak 1. briše se.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 1.

Članak 15.

Članak 36. mijenja se i glasi:

„(1) Strancu se može odobriti ulazak u Republiku Hrvatsku pod uvjetima propisanim Uredbom (EZ) broj: 562/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. godine kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama); (SL L 105, 13. 4. 2006.).

(2) Strancu koji ne ispunjava uvjete za ulazak, može se odobriti ulazak u Republiku Hrvatsku na određenom graničnom prijelazu, ako to zahtijevaju ozbiljni humanitarni razlozi, nacionalni interes ili međunarodne obveze Republike Hrvatske. O odobrenju ulaska, strancu se izdaje potvrda.“.

Članak 16.

U članku 37. stavku 1. riječi: „točke 2., 3., 4. i 5.“ brišu se.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Vlada Republike Hrvatske može odrediti da pod određenim uvjetima, stranci mogu ulaziti i izlaziti iz Republike Hrvatske uz posjedovanje:

- valjane putne isprave i dozvole boravka koju je izdala jedna od država potpisnica Schengenskog provedbenog Sporazuma,
- valjane putne isprave u koju je unesena valjana jedinstvena ili dugotrajna viza (D) koju je izdala jedna od država potpisnica Schengenskog provedbenog Sporazuma,
- valjane putne isprave i dozvole boravka koju je izdala jedna od država članica Europske unije koja još u potpunosti ne primjenjuje Schengensku pravnu stečevinu,
- valjane putne isprave u koju je unesena nacionalna viza koju je izdala jedna od država članica Europske unije koja još u potpunosti ne primjenjuje Schengensku pravnu stečevinu, ako ispunjavaju uvjete iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona.“.

Članak 17.

U članku 38. stavku 1. iza prve rečenice dodaje se rečenica koja glasi:

„Rješenje o odbijanju ulaska donosi se bez saslušanja stranca.“.

Članak 18.

U članku 39. stavku 1. točka 3. mijenja se i glasi:

„3. uđe prije isteka zabrane ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj,“

Točka 4. briše se.

Dosadašnja točka 5. postaje točka 4.

Članak 19.

U članku 40. stavku 2. točka 1. mijenja se i glasi:

„1. ne posjeduje valjanu putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice ili prilikom izlaska iz Republike Hrvatske upotrijebi tuđu ili krivotvorenu putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice ili“.

Članak 20.

U članku 46. stavku 2. točki 3. iza riječi: „u treću državu,“ dodaju se riječi: „a za navedene izdatke ne postoji jamstvo iz članka 17. stavka 4. ovoga Zakona,“.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Rješenjem o otkazu boravka iz stavka 2. ovoga članka određuje se zabrana ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj.“

Članak 21.

U članku 47. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, strancu se može odobriti privremeni boravak i u druge svrhe do godine dana. Zahtjev za reguliranje boravka u druge svrhe stranac može podnijeti nakon proteka roka od 6 mjeseci od isteka važenja privremenog boravka koji je bio odobren u druge svrhe.“

Članak 22.

U članku 48. stavku 3. iza riječi: „preddiplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj razini,“ dodaju se riječi: „stranac iz članka 64. stavka 1.“

Članak 23.

U članku 53. stavku 1. riječi: „najkasnije 30“, zamjenjuju se riječima: „najkasnije 60“.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Policijska uprava, odnosno policijska postaja dužna je o zahtjevu za produženje privremenog boravka odlučiti prije isteka roka važećeg odobrenja za privremeni boravak.“

Članak 24.

U članku 55. stavku 1. iza riječi: „obitelji“ dodaju se riječi: „i ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona“.

Članak 25.

Članak 64. mijenja se i glasi:

„(1) Privremeni boravak u svrhu znanstvenog istraživanja odobrit će se strancu ako ima ugovor o gostovanju i ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona, osim dokaza o zdravstvenom osiguranju.

(2) Odobrenje za privremeni boravak u svrhu znanstvenog istraživanja izdaje se s rokom važenja do godine dana.

(3) Stranac kojem je odobren privremeni boravak u svrhu znanstvenog istraživanja ima pravo na porezne olakšice koje ostvaruje sukladno propisima Republike Hrvatske kojima se uređuje to područje.

(4) Stranac koji je zaključio ugovor o gostovanju u državi članici EGP-a i na temelju kojeg ima odobren boravak u toj državi, može radi provođenja istraživanja raditi u Republici Hrvatskoj do 3 mjeseca bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada, ako ima

sredstva za uzdržavanje i ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost i javno zdravlje.

(5) Stranac koji je zaključio ugovor o gostovanju u drugoj državi članici EGP-a i na temelju kojeg ima odobren boravak u toj državi, ako želi radi provođenja istraživanja raditi u Republici Hrvatskoj dulje od 3 mjeseca, dužan je regulirati privremeni boravak sukladno stavku 1. ovoga članka.“.

Članak 26.

U članku 67. stavku 2. riječi: „zavoda za socijalnu skrb u županiji“ zamjenjuju se riječima: „centra za socijalnu skrb“.

U stavku 3. iza riječi: „poštivati“ dodaje se zarez i riječi: „osim u slučaju kada je riječ o maloljetniku,“.

Članak 27.

U članku 72. stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Iznimno od stavka 1. točke 4. ovoga članka, strancu koji do 90 dana iz opravdanih razloga izbiva iz Republike Hrvatske, neće prestati privremeni boravak ako o odlasku iz Republike Hrvatske prethodno obavijesti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju. Ako nakon odlaska iz Republike Hrvatske nastanu izvanredne okolnosti, stranac je dužan u roku od 30 dana od nastanka tih okolnosti obavijestiti diplomatsku misiju odnosno konzularni ured Republike Hrvatske.“.

Članak 28.

U članku 77. stavku 2. riječi: „točke 2., 4., 5. i 6.“ zamjenjuju se riječima: „točke 2., 4., 5., 6. i 13.“.

Iza stavka 2. dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

„(3) Uz zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad iz članka 76. stavka 1. točke 2., 3., 4., 5., 8., 10., 11., 12. i 15. ovoga Zakona, nije potrebno priložiti dokaz o stečenoj obrazovnoj kvalifikaciji i osposobljenosti stranca.

(4) Uz zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad stranac koji se samozapošljava u vlastitom obrtu nije dužan priložiti dokaz iz stavka 1. točke 1. ovoga članka.“.

Članak 29.

U članku 78. stavku 3. točka 3. mijenja se i glasi:

„3. njegova bruto plaća iznosi najmanje visinu prosječne bruto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj u protekloj godini prema službeno objavljenom podatku nadležnog tijela za statistiku, ako je riječ o strancu koji se samozapošljava u vlastitom trgovačkom društvu ili u trgovačkom društvu u kojem ima vlasnički udio veći od 51%, dok stranac koji se samozapošljava u vlastitom obrtu mora dokazati isti iznos ostvaren dohotkom od samostalnog rada,“.

Članak 30.

U članku 79. točka 1. mijenja se i glasi:

„1. koji u trgovačkom društvu obavlja ključne poslove sukladno članku 76. stavku 2. ovoga Zakona ili u tom trgovačkom društvu ima vlasnički udio od najmanje 51%, a trgovačko društvo:

- je nositelj poticajnih mjera sukladno propisu o poticanju ulaganja, ili
- provodi strateške investicijske projekte sukladno propisu o strateškim investicijskim projektima Republike Hrvatske.“

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) O zahtjevu za izdavanje dozvole za boravak i rad strancu iz ovoga članka policijska uprava odnosno policijska postaja dužna je odlučiti u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.“

Članak 31.

U članku 82. stavku 1. riječ: „godišnje“ zamjenjuje se riječima: „u kalendarskoj godini“.

U stavku 1. točki 8. riječ: „studenti“ zamjenjuje se riječju: „stranci“.

U točki 9. riječi: „volonteri koji rade“ zamjenjuju se riječima: „volonteri koji volontiraju“.

U točki 13. iza riječi: „Mladih na djelu“ dodaju se riječi: „i ostalih međunarodnih programa“, a iza riječi: „tijelo nadležno za poslove obrazovanja i znanosti“ dodaju se riječi: „i tijela u čijoj je nadležnosti volonterstvo“.

U točki 18. na kraju rečenice umjesto točke stavlja se zarez te se dodaje točka 19. koja glasi:

„19. stranci koji dolaze kod hrvatskih pravnih ili fizičkih osoba, ustanova ili udruga obaviti vježbenički staž za koji ne primaju naknadu.“

U stavku 2. iza riječi: „članka 54. ovoga Zakona“ briše se točka i dodaju riječi: „i prilože dokaz o obavljanju i trajanju poslova u Republici Hrvatskoj.“

Iza stavka 2. dodaju se stavci 3., 4. i 5. koji glase:

"(3) Iznimno od odredbe članka 54. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona, stranci iz stavka 1. točke 13. ovoga članka koji sudjeluju u Programu Mladi na djelu i njegovim slijednicima nisu dužni priložiti dokaz o zdravstvenom osiguranju, osim ako drugačije propisuju programska pravila.

(4) Volonterima iz stavka 1. točke 9. ovoga članka dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote može se izdati ako imaju od 18 do 65 godina života i zaključen ugovor o volontiranju sukladno posebnim propisima o volontiranju. Organizacija u kojoj će stranac volontirati mora preuzeti punu odgovornost za stranca za vrijeme volontiranja što uključuje troškove uzdržavanja, smještaja, prehrane te troškove zdravstvenog osiguranja i povratka.

(5) Strancima iz stavka 1. točke 19. ovoga članka dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote može se izdati ako stranac priloži dokaz o obavljanju vježbeničkog staža u pravnoj ili

fizičkoj osobi, ustanovi ili udruzi, koju priznaje nadležno tijelo prema djelatnosti u kojoj se obavlja vježbenički staž.“.

Članak 32.

U članku 83. stavcima 1. i 2. riječ: „godišnje“ zamjenjuju se riječima: „u kalendarskoj godini“.

Članak 33.

U članku 84. stavku 1. iza riječi: „prema mjestu obavljanja poslova“ dodaju se riječi: „ili sjedištu poslodavca“.

Članak 34.

Iza članka 85. dodaju se naslov i članak 85.a koji glase:

„Prava stranca na privremenom boravku

Članak 85.a

(1) Strancu kojem je izdana dozvola za boravak i rad kao i strancu iz članka 73. stavka 3. ovoga Zakona zajamčena su prava sukladno članku 86. stavku 5. i 6. i članku 98. stavku 1. točki 2. do 7. i stavku 2. ovoga Zakona.

(2) Stranac iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na priznavanje diploma i stručnih kvalifikacija kao i usluge savjetovanja koje pružaju zavodi za zapošljavanje sukladno posebnim propisima.“.

Članak 35.

U članku 86. stavku 4. iza riječi: „točki 6.“ dodaju se riječi: „i članku 54.“.

Članak 36.

U članku 92. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Stalni boravak može se odobriti strancu koji do dana podnošenja zahtjeva u Republici Hrvatskoj ima neprekidno 5 godina zakoniti boravak što uključuje odobren privremeni boravak, azil ili supsidijarnu zaštitu.“.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Strancu iz stavka 1. ovoga članka stalni boravak neće se odobriti ako mu je poništen azil ili supsidijarna zaštita.“.

Članak 37.

U članku 93. iza stavka 2. dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

„(3) Za strance koje imaju status azilanta ili supsidijarnu zaštitu, u vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka iz članka 92. stavka 1. ovoga Zakona, računa se polovica razdoblja od dana podnošenja zahtjeva za odobrenje međunarodne zaštite na temelju kojeg mu je odobren status pa do dana odobrenja međunarodne zaštite ili cjelokupno razdoblje ako ono prelazi 18 mjeseci.

(4) Osobe bez državljanstva, stranci koji imaju status azilanta ili supsidijarnu zaštitu ne moraju ispunjavati uvjet iz članka 96. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona.“.

Članak 38.

U članku 94. stavku 1. točka 3. mijenja se i glasi:

„3. djetetu koji živi u Republici Hrvatskoj:

- čija oba roditelja u trenutku rođenja djeteta imaju odobren stalni boravak;
- čiji jedan od roditelja u trenutku rođenja djeteta ima odobren stalni boravak (uz suglasnost drugog roditelja);
- čija oba roditelja, u trenutku rođenja djeteta, uz strano imaju i hrvatsko državljanstvo;
- čiji je roditelj koji o njemu, sukladno odluci nadležnog tijela, skrbi i/ili s kojim dijete živi u zajedničkom kućanstvu, hrvatski državljanin u trenutku rođenja djeteta;
- čiji jedan roditelj, u trenutku rođenja djeteta, ima odobren stalni boravak u Republici Hrvatskoj ili je hrvatski državljanin, a drugi je roditelj nepoznat, umro, proglašen umrlim, lišen roditeljske skrbi ili potpuno odnosno djelomično lišen poslovne sposobnosti u odnosu na roditeljsku skrb.

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Stranac iz stavka 1. ovoga članka može ostati u Republici Hrvatskoj do dana izvršnosti odluke o zahtjevu.“.

Članak 39.

U članku 97. stavak 5. briše se.

Dosadašnji stavak 6. koji postaje stavak 5. mijenja i glasi:

„(5) Troškove ispita iz stavka 1. ovoga članka snosi stranac.“.

Članak 40.

U članku 99. stavku 1. točki 5. na kraju rečenice umjesto točke stavlja se zarez te se dodaje točka 6. koja glasi:

„6. je strancu poništen azil ili supsidijarna zaštita.“.

Članak 41.

Naziv glave VI. „MJERE ZA NAPUŠTANJE REPUBLIKE HRVATSKE“ mijenja se i glasi: „MJERE ZA OSIGURANJE POVRATKA“.

Članak 42.

U članku 101. stavak 1. briše se.

Dosadašnji stavci 2., 3. i 4. postaju stavci 1., 2. i 3.

U dosadašnjem stavku 2. koji postaje stavak 1. točka 2. mijenja se i glasi:

„2. nema valjano odobrenje za privremeni ili stalni boravak,“.

U točki 4. iza riječi: „iz članka 53.“ dodaju se riječi: „i članka 94. stavka 2.“.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 2. u točki 4. iza riječi: „u Republiku Hrvatsku“ dodaju se riječi: „na temelju međunarodnog ugovora o izručenju“.

Članak 43.

U članku 102. stavku 2. podstavku 1. riječi: „sigurnosna ili“ brišu se.

Članak 44.

U članku 103. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Zabrana ulaska i boravka u slučajevima koji nisu propisani u stavku 2. ovoga članka računa se od dana izvršnosti odluke o protjerivanju.“.

Članak 45.

U članku 106. točki 1. riječ: „dužu“ zamjenjuje se riječju: „dužem“.

Članak 46.

U članku 107. stavku 6. riječi: „sukladno propisu kojim se uređuje besplatna pravna pomoć“ brišu se.

Iza stavka 6. dodaju se stavci 7., 8., 9., 10., 11., 12. i 13. koji glase:

„(7) Besplatna pravna pomoć iz stavka 6. ovoga članka obuhvaća:

- pomoć u sastavljanju tužbe i
- zastupanje pred upravnim sudom.

(8) Besplatnu pravnu pomoć mogu pružati odvjetnici i pravnici iz udruga registriranih za pružanje pravne pomoći s kojima Ministarstvo sklopi ugovor.

(9) Pravo na besplatnu pravnu pomoć nema stranac iz stavka 6. ovoga članka koji posjeduje dostatna novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti, ili ako je vjerojatno da postupak pred upravnim sudom za stranca neće biti uspješan.

(10) Smatra se da je vjerojatno da postupak pred upravnim sudom za stranca neće biti uspješan ako ne postoje okolnosti iz članka 104. i 118. ovoga Zakona.

(11) U slučaju iz stavaka 9. i 10. ovoga članka Ministarstvo će rješenjem odrediti da troškove pravne pomoći snosi stranac iz stavka 6. ovoga članka.

(12) Pravna pomoć iz stavka 1. ovoga članka pruža se na zahtjev stranca iz stavka 6. ovoga članka.

(13) Troškove besplatne pravne pomoći koja se pruža sukladno odredbama ovoga Zakona snosi Ministarstvo.“.

Članak 47.

Naslov iznad članka 110. „Odobrenje boravka strancu koji je protjeran iz države članice EEP-a“ mijenja se i glasi: „Odobrenje boravka strancu za kojeg je država članica EGP-a donijela odluku o protjerivanju.“.

U članku 110. riječi: „stranac protjeran iz države članice EEP-a“ zamjenjuju se riječima: „država članica EGP-a za stranca donijela odluku o protjerivanju“.

Članak 48.

U članku 112. stavcima 1. i 2. riječi: „Republike Hrvatske“ zamjenjuju se riječju: „EGP-a“.

U stavku 2. točki 3. na kraju rečenice umjesto točke stavlja se zarez te se dodaju točke 4., 5. i 6. koje glase:

„4. mu treba odbiti ulazak na graničnom prijelazu,

5. ga treba izručiti temeljem međunarodnog ugovora,

6. ga treba prisilno udaljiti temeljem readmisijskog ugovora u državu članicu EGP-a.“.

U stavcima 3. i 8. riječi: „Republiku Hrvatsku“ zamjenjuju se riječju: „EGP“.

Članak 49.

U članku 114. stavku 1. iza prve rečenice dodaje se rečenica koja glasi:

„Rješenje o povratku može se pobijati samo u pravnom lijeku protiv rješenja o protjerivanju ili odluke Ministarstva, policijske uprave, odnosno policijske postaje.“.

Članak 50.

U naslovu iznad članka 115. riječi: „za napuštanje Republike Hrvatske“ brišu se.

U članku 115. stavku 1. iza prve rečenice dodaje se rečenica koja glasi:

„Upozorenjem će se odrediti rok u kojem je stranac dužan napustiti Republiku Hrvatsku.“.

Članak 51.

Iza članka 115. dodaju se naslov i članak 115.a koji glase:

„Postupak prema državljaninu treće države kojem je u drugoj državi članici EGP-a odobrena međunarodna zaštita

Članak 115.a

(1) Državljaninu treće države kojem je prestao stalni boravak u Republici Hrvatskoj, a odobrena mu je međunarodna zaštita u državi članici EGP-a, rješenjem će se odrediti odlazak u državu članicu EGP-a u kojoj mu je odobrena međunarodna zaštita.

(2) Prije donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka provjerit će se ima li državljanin treće države još uvijek međunarodnu zaštitu.

(3) U postupku donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe o rješenju o povratku.

(4) Ako državljanin treće države kojemu je doneseno rješenje iz stavka 1. ovoga članka ne napusti Republiku Hrvatsku, prisilno će ga se udaljiti u državu članicu EGP-a u kojoj mu je odobrena međunarodna zaštita.

(5) Državljanina treće države kojem je prestao stalni boravak u Republici Hrvatskoj jer predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili je pravomoćno osuđen za teško kazneno djelo te predstavlja opasnost za javni poredak, a odobrena mu je međunarodna zaštita u državi članici EGP-a, može se prisilno udaljiti i u drugu državu ako se time ne narušava načelo iz članka 118. ovoga Zakona.“.

Članak 52.

U članku 116. stavku 1. iza riječi: „udaljiti“ dodaju se riječi: „iz EGP-a“.

U stavku 1. točki 1. riječi: „Republiku Hrvatsku“ zamjenjuju se riječju: „EGP“.

U stavku 1. točki 2. iza riječi: „boravak“ dodaju se riječi: „ili odluka o protjerivanju“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Stranca iz stavka 1. ovoga članka policijski službenici prepraćuju radi napuštanja EGP-a.“.

Iza stavka 4. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

„(5) Stranca će se prisilno udaljiti u državu članicu EGP-a kada su ispunjeni uvjeti za vraćanje na temelju readmisijskog ugovora.“.

(6) Ministarstvo osigurava učinkoviti sustav nadzora prisilnih udaljenja o čemu može sklapati sporazume s drugim državnim tijelima, međunarodnim i nevladinim organizacijama.“.

Članak 53.

U članku 123. stavcima 1. i 2. iza riječi: „uhititi“ dodaje se zarez i riječ: „priveći“.

U stavku 3. iza riječi: „državljanin“ dodaju se riječi: „ako nije drugačije određeno međunarodnim ugovorom“.

Članak 54.

U članku 124. stavku 1. riječ: „Prihvatni“ zamjenjuje se riječju: „prihvatni“.

Članak 55.

U članku 125. stavku 1. točki 1. riječi: „Republiku Hrvatsku“ zamjenjuju se riječju: „EGP“.

Članak 56.

U naslovu iznad članka 128. iza riječi: „pretrage“ dodaju se riječi: „i uzimanja biometrijskih podataka“.

U članku 128. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Strancu koji nezakonito boravi, a nema ispravu o identitetu ili postoji sumnja u njegov identitet, mogu se uzeti otisci prstiju, uzorak šarenice oka i može ga se fotografirati, bez njegove privole.“.

Članak 57.

U članku 132. stavku 6. riječ: „njihovoj“ zamjenjuje se riječju: „njegovoj“.

Članak 58.

U članku 139. stavku 1. točki 3. riječi: „a koja sadrži fotografiju“ zamjenjuju se riječima: „tijekom putovanja“.

Članak 59.

U članku 140. iza stavka 2. dodaju se stavci 3., 4., 5. i 6. koji glase:

„(3) U dozvolu boravka stranca iz članka 92. stavka 1. ovoga Zakona kojemu je odobren stalni boravak na temelju azila ili supsidijarne zaštite unijet će se napomena: „Međunarodnu zaštitu odobrila Republika Hrvatska (datum).“

(4) Strancu na stalnom boravku kojemu je druga država članica EGP-a izdala dozvolu boravka u koju je unesena napomena da mu je odobrena međunarodna zaštita, policijska uprava, odnosno policijska postaja će u dozvolu boravka koju će izdati strancu unijeti istu napomenu.

(5) Prije unošenja napomene iz stavka 4. ovoga članka u dozvolu boravka, od druge države članice EGP-a koja se navodi u napomeni dozvole boravka, zatražit će se informacija ima li stranac još uvijek odobrenu međunarodnu zaštitu. Ako je međunarodna zaštita strancu prestala, policijska uprava, odnosno policijska postaja neće u dozvolu boravka unijeti napomenu iz stavka 4. ovoga članka.

(6) U slučaju da je nadležnost za međunarodnu zaštitu stranca na stalnom boravku prešla u nadležnost Republike Hrvatske nakon što mu je izdana dozvola boravka iz stavka 4. ovoga članka, policijska uprava, odnosno policijska postaja izmijenit će napomenu u dozvoli boravka u roku od 3 mjeseca od dana prelaska nadležnosti.“.

Članak 60.

Članak 141. mijenja se i glasi:

"Zahtjev za izdavanje dozvole boravka dužan je podnijeti stranac na privremenom ili stalnom boravku u roku od 8 dana od dana odobrenja stalnog, odnosno privremenog boravka.“.

Članak 61.

Iza članka 141. dodaje se članak 141.a koji glasi:

„Članak 141.a

(1) Obrazac dozvole boravka sadrži elektronički nosač podataka (RFID čip) na koji se pohranjuju biometrijski podaci stranca (otisci prstiju i fotografija stranca).

(2) Strancu koji odbije dati biometrijske podatke iz stavka 1. ovoga članka odbit će se izdavanje dozvole boravka.

(3) Protiv odluke policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo.“.

Članak 62.

U članku 146. stavku 3. iza prve rečenice dodaje se rečenica koja glasi: „Boravište se može prijaviti najduže do godine dana.“.

Iza stavka 3. dodaju se novi stavci 4. i 5. koji glase:

„(4) Ako stranac u mjestu i na adresi prijavljenog boravišta namjerava boraviti i nakon isteka roka od godine dana, dužan je u roku od 15 dana od isteka toga roka produžiti prijavu boravišta, s time da boravište ne može trajati duže od dvije godine.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, boravište stranca koji se obrazuju ili koji u mjestu boravišta obavljaju poslove koji nisu trajnog karaktera, kao i stranaca smještenih u raznim ustanovama, vjerskim zajednicama i drugim pravnim osobama, udomiteljskim obiteljima i kod drugih fizičkih osoba može trajati koliko traje obrazovanje, zaposlenje ili smještaj u ustanovama, drugim pravnim osobama i kod fizičkih osoba o čemu stranci moraju priložiti odgovarajuću dokumentaciju.“.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 6.

Članak 63.

U članku 166. stavku 1. riječi: „iz članka 169. stavka 3. ovoga Zakona“ zamjenjuju se riječima: „koju je izdala nadležna policijska uprava, odnosno policijska postaja ili druga država članica EGP-a“.

Članak 64.

U članku 180. stavku 6. riječi: „napuštanje Republike Hrvatske“ zamjenjuju se riječima: „odlazak u državu članicu EGP-a“, a iza prve rečenice dodaje se rečenica koja glasi:

„U postupku izdavanja rješenja o roku za odlazak u državu članicu EGP-a na odgovarajući način primjenjuju se odredbe o rješenju o povratku.“.

Stavak 7. briše se.

Članak 65.

Članak 182. mijenja se i glasi:

„Na državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji, na odgovarajući način, primjenjuju se odredbe glave VI. ovoga Zakona, osim odredbi članka 101. stavka 2., članka 104., članka 105. stavka 2., članka 107. stavaka 5. i 6., članka 108. stavka 3., članka 110., članka 112. stavka 5., članka 114. stavka 2. te članka 115., 117., 119., 120., 121., 122. i 135. Zakona.“.

Članak 66.

U članku 183. stavak 5. mijenja se i glasi:

"(5) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji dužni su prijaviti boravište ili prebivalište u roku od 15 dana od dana dolaska u Republiku Hrvatsku, odnosno od promjene boravišta ili prebivališta.“.

Članak 67.

U članku 189. iza stavka 1. dodaju se stavci 2. i 3. koji glase:

„(2) Ako odgovornost za međunarodnu zaštitu stranca bude prenesena iz nadležnosti Republike Hrvatske na nadležnost druge države članice EGP-a, nadležna policijska uprava, odnosno policijska postaja izdat će dozvolu boravka s izmijenjenom napomenom najkasnije u roku od 3 mjeseca od primitka zahtjeva nadležnog tijela druge države članice EGP-a.“.

(3) Ako se strancu koji ima stalni boravak u Republici Hrvatskoj odobri međunarodna zaštita u drugoj državi članici EGP-a, nadležna policijska uprava, odnosno policijska postaja izdat će dozvolu boravka s izmijenjenom napomenom najkasnije u roku od 3 mjeseca od primitka zahtjeva nadležnog tijela druge države članice EGP-a.“.

Članak 68.

U članku 204. stavku 1. točki 1. riječi: „i viza“ brišu se.

Točka 2. briše se.

Dosadašnje točke 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12. i 13. postaju točke 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11. i 12.

Dosadašnja točka 3. koja postaje točka 2. mijenja se i glasi:

„2. strancima kojima je odbijen ulazak i zabranjen izlazak,“.

U dosadašnjoj točki 12. koja postaje točka 11. iza riječi: „uzetim otiscima prstiju“ dodaje se zarez i riječi: „šarenice oka“.

Članak 69.

U članku 207. iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„(4) Iznimno, od stavka 3. ovoga članka protiv stranca odnosno poslodavca neće se podnijeti optužni prijedlog ako policijska uprava odnosno policijska postaja u propisanom roku ne odluči o zahtjevu iz članka 53. stavka 3. i članka 79. stavka 2. ovoga Zakona.“.

Dosadašnji stavci 4., 5., 6. i 7. postaju stavci 5., 6., 7. i 8.

Članak 70.

U članku 208. stavku 3. riječi: „od 2 dana“ zamjenjuje se riječima: „od 5 dana“.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Iznimno, mjera zabrane obavljanja djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka neće se izreći protiv stranca odnosno poslodavca ako policijska uprava odnosno policijska postaja u propisanom roku ne odluči o zahtjevu iz članka 53. stavka 3. i članka 79. stavka 2. ovoga Zakona.“.

Članak 71.

Iznad članka 220. naziv glave XV. „KAZNENE ODREDBE“ mijenja se i glasi: „PREKRŠAJNE ODREDBE“.

U članku 220. stavku 1. riječi: "do 3.000,00" zamjenjuju se riječima: „do 5.000,00“.

U stavku 1. iza točke 9. dodaje se nova točka 10. koja glasi:

„10. u propisanom roku ne ishoduje dozvolu boravka (članak 141.),“.

Dosadašnje točke 10., 11., 12., 13. i 14. postaju točke 11., 12., 13., 14. i 15.

U dosadašnjoj točki 14. koja postaje točka 15. na kraju rečenice umjesto točke stavlja se zarez te se dodaje točka 16. koja glasi:

„16. nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj jer boravi duže od zakonom određenog roka, ali ne duže od 15 dana (članak 101.).“.

Članak 72.

U članku 221. stavku 1. točki 1. na kraju rečenice stavlja se točka, a točka 2. briše se.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji koji:

1. ne prijavi ili ne odjavi boravište ili prebivalište (članak 183. stavak 5.)
2. boravi u Republici Hrvatskoj za vrijeme trajanja zabrane ulaska i boravka.“.

Dosadašnji stavci 2., 3. i 4. postaju stavci 3., 4. i 5.

Članak 73.

U članku 224. stavku 1. točki 1. riječi: „ili potvrde o prijavi rada“ brišu se.

Članak 74.

U članku 229. stavku 1. točki 1. zarez i brojka: „148.“ brišu se.

Članak 75.

U članku 238. riječi: „članka 21., članka 22. stavka 1. točke 5. i stavka 2. u dijelu koji se odnosi na prikupljanje i uništavanje biometrijskih podataka“ brišu se.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 76.

U cijelom tekstu Zakona riječi:

- „osobna iskaznica za stranca“ zamjenjuju se riječima: „dozvola boravka“ u odgovarajućem padežu,
- "Europski ekonomski prostor" zamjenjuju se riječima: "Europski gospodarski prostor" u odgovarajućem padežu, a riječ: "EEP" zamjenjuje se riječju: "EGP" u odgovarajućem padežu,
- „mjere za napuštanje Republike Hrvatske“ zamjenjuju se riječima: „mjere za osiguranje povratka“ u odgovarajućem padežu,

- „rješenje o napuštanju Republike Hrvatske“ zamjenjuju se riječima: „rješenje o povratku“ u odgovarajućem padežu,
- „rok za napuštanje Republike Hrvatske“ zamjenjuju se riječima: „rok za povratak“ u odgovarajućem padežu.

Članak 77.

Ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će pravilnik o:

- izgledu i sadržaju obrasca posebne putne isprave za strance i isprava koje se izdaju na temelju međunarodnih ugovora iz članka 3. ovoga Zakona,
- izgledu i sadržaju potvrde iz članka 15. stavka 2. ovoga Zakona,
- izgledu i sadržaju obrasca rješenja o povratku i obrasca upozorenja o odlasku u državu članicu EGP-a iz članka 232. stavak 1. podstavka 6. Zakona o strancima,
- postupku ostvarivanja i isplate troškova besplatne pravne pomoći iz članka 46. ovoga Zakona i tarifi pruženih usluga pravne pomoći te načinu utvrđivanja dostatnih novčanih sredstava.

Članak 78.

Ministar nadležan za unutarnje poslove, uz pribavljeno mišljenje ministra nadležnog za socijalnu politiku i mlade, ministra nadležnog za zdravlje, ministra nadležnog za obrazovanje i pravobranitelja za djecu, donijet će pravilnik o načinu provedbe posebne zaštite maloljetnika iz članka 100. Zakona o strancima.

Članak 79.

Pravilnike iz članka 77. stavka 1. podstavaka 1. i 2. i članka 78. ovoga Zakona nadležni ministri donijet će u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Pravilnike iz članka 77. stavka 1. podstavaka 3. i 4. nadležni ministri donijet će u roku od 6 mjeseci od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Članak 80.

Rokovi za napuštanje Republike Hrvatske određeni rješenjima o napuštanju Republike Hrvatske koji su donijeti do stupanja na snagu ovoga Zakona važe i računaju se na temelju odredbi Zakona o strancima (Narodne novine, broj 130/2011).

Članak 81.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o strancima (Narodne novine, broj 130/2011), osim ako su odredbe ovog Zakona povoljnije za stranku.

Članak 82.

Odredba članka 36. Zakona o strancima neće se primjenjivati na unutarnjoj granici Republike Hrvatske nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj.

Unutarnja granica iz stavka 1. ovoga članka je unutarnja granica određena odredbama Zakona o nadzoru državne granice.

Članak 83.

Danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji prestaje važiti članak 37. stavak 1. Zakona o strancima.

Članak 84.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim članka 5., članka 25. stavaka 4. i 5., članka 41., članka 46., članka 47., članka 48., članka 49., članka 50., članka 51., članka 52. stavaka 1., 2., 4. i 5., članka 55., članka 59. stavaka 4., 5. i 6., članka 63., članka 64., članka 65., članka 66., članka 67., članka 72., članka 76. podstavaka 3., 4. i 5. i članka 77. podstavaka 3. i 4. ovoga Zakona koji stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji te članka 21. i članka 22. stavka 1. točke 5. i stavka 2. Zakona o strancima (Narodne novine, broj 130/2011) u dijelu koji se odnosi na prikupljanje i uništavanje biometrijskih podataka koji stupaju na snagu 1. siječnja 2015. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

Člankom 1. se u članku 1. stavku 4. Zakona o strancima brišu podstavci 1., 2. i 3. zbog provedbe Zaključka Vlade Republike Hrvatske donesenog na sjednici održanoj 17. listopada 2012. godine u vezi s Informacijom o promjenama u procesu usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s uredbama Europske unije u svjetlu budućeg članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji. Dodaju se novi podstavci kojim se dodaju nazivi novih Direktiva s kojima je Zakon usklađen; Direktiva Vijeća 2004/83/EC od 29. travnja 2004. o minimalnim standardima za kvalifikaciju i status državljana trećih država ili osoba bez državljanstva kao izbjeglica ili kao osoba koje na drugi način trebaju međunarodnu zaštitu ili sadržaj pružene zaštite; Direktiva 2011/51/EZ od 11. svibnja 2011. kojom se dopunjuje Direktiva 2003/109/EZ i proširuje primjena i na korisnike međunarodne zaštite; Direktiva 2011/98/EU od 13. prosinca 2011. Europskog parlamenta i Vijeća o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljanima trećih zemalja na državnom području države članice i o zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici. Također, u članku 1. Zakona o strancima dodaje se stavak 5. kojim se u tekst odredbi Zakona o strancima propisuje provedba Uredbe (EZ) br. 810/2009 Europskoga parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama (Zakonik o vizama); (SL L 243, 15. 9. 2009.) i Uredbe (EZ) br. 767/2008 Europskoga parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o Viznom informacijskom sustavu (VIS) i razmjeni podataka između država članica o kratkotrajnim vizama (Uredba o VIS-u); (SL L 218, 13. 8. 2008.).

Člankom 2. propisuju se nove putne isprave za stranca.

Člankom 3. propisuje se mogućnost da se strancima koji u Republici Hrvatskoj borave na privremenom, stalnom boravku ili odobrenoj supsidijarnoj zaštiti može izdati posebna putna isprava, te se propisuje izdavanje putnih isprava sukladno međunarodnom sporazumu.

Člankom 4. propisuje se nadležnost za izdavanje posebne putne isprave za stranca, te da se ista može izdati samo uz prethodnu suglasnost Ministarstva, kao i nadležnost za izdavanje pogranične propusnice.

Člankom 5. predviđeno je buduće propisivanje hrvatskoga viznog sustava u dijelu u kojem je vizni sustav u nadležnosti država članica, u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) broj 539/2001 od 15. ožujka 2001. godine u kojoj se nabrajaju treće zemlje čiji državljani moraju imati vize za prelazak vanjskih granica i one čiji su državljani oslobođeni od tog zahtjeva. Spomenuta Uredba izravno se primjenjuje od dana ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Člankom 6. preciznije se propisuje da je u postupku davanja suglasnosti na zahtjev za vizu, mišljenje Ministarstva i Sigurnosno-obavještajne agencije obvezujuće.

Člankom 7. propisuje se obveza stranca da u postupku izdavanja kratkotrajne vize ima valjano putno zdravstveno osiguranje.

Člankom 8. provedeno je usklađivanje s člankom 10. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 767/2008 Europskoga parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o Viznom informacijskom sustavu (VIS) i razmjeni podataka između država članica o vizama za kratkotrajni boravak (Uredba o VIS-u) i terminološko usklađivanje Zakona o strancima s budućom Uredbom o HVIS-u.

Člankom 9. izvršene su nomotehničke izmjene i provedeno je daljnje usklađivanje s člankom 13. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. godine o Zakoniku Zajednice o vizama (Zakonik o vizama).

Člankom 10. u članku 29. stavku 3. riječi: „Povjerenstvo za žalbe pri ministarstvu nadležnom za vanjske poslove“ zamjenjuju se riječima: „ministarstvo nadležno za vanjske poslove“, radi usklađivanja s odredbama Zakona o općem upravnom postupku.

Člankom 11. provedeno je daljnje usklađivanje s člankom 33. stavkom 6. i 9. Uredbe (EZ) broj: 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. godine o Zakoniku Zajednice o vizama (Zakonik o vizama).

Člancima 12. i 13. provedeno je usklađivanje s rokovima za žalbu na način kako je propisano odredbama Zakona o općem upravnom postupku.

Članak 14. usklađivanje s člankom 2. stavkom 1.a) Direktive 2008/115/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. godine o zajedničkim standardima i postupanjima država članica u vezi s vraćanjem državljana trećih država čiji je boravak nezakonit.

Člankom 15. brišu se odredbe Uredbe (EZ) broj: 562/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. godine kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama). Propisuje se način odobrenja ulaska strancu koji ne ispunjava uvjete za ulazak.

Člankom 16. preciznije su definirane schengenske isprave na osnovi kojih se može omogućiti ulazak strancima u Republiku Hrvatsku, kojima su dodane i isprave koje izdaju druge države članice EU koje još ne primjenjuju u potpunosti Schengensku pravnu stečevinu. Naime, očekuje se donošenje odluke Europskoga parlamenta i Vijeća EU kojom će se Republici Hrvatskoj odobriti jednostrano priznavanje tih isprava.

Člankom 17. propisuje se donošenje rješenja o odbijanju ulaska bez uzimanja izjave stranca na zapisnik.

Člankom 18. propisuje se da zabrana ulaska i boravka nije sadržana samo u izreci rješenju o protjerivanju, nego da predstavlja i jednakovrijedni sadržaj rješenja o otkazu boravka.

Člankom 19. propisuje se posjedovanje putne isprave kao uvjeta za odobrenje izlaska iz Republike Hrvatske.

Člankom 20. propisuje se zabrana ulaska i boravka kao dio rješenja o otkazu kratkotrajnog boravka.

Člankom 21. propisano je da se privremeni boravak u druge svrhe može odobriti do godine dana, imajući u vidu da stranci ostaju duže vrijeme npr. korištenje nekretnine, zdravstveni turizam i sl.

Člankom 22. proširene su kategorije stranaca koje mogu podnijeti zahtjev za privremeni boravak u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji.

Člankom 23. propisano je da je stranac dužan podnijeti zahtjev za produženje privremenog boravka 60 dana prije isteka roka važećeg boravka, te je također propisana dužnost policijskih uprava odnosno policijskih postaja da u tom vremenu riješe zahtjev.

Člankom 24. izvršeno je nomotehničko usklađivanje.

Člankom 25. preciznije je definirano koja prava ima stranac kojem je odobren privremeni boravak u svrhu znanstvenog istraživanja, kao i vremensko razdoblje u kojem stranac koji je zaključio ugovor o gostovanju u drugoj državi članici EGP-a i na temelju kojeg ima odobren boravak u toj državi, može provoditi znanstvena istraživanja u Republici Hrvatskoj.

Člankom 26. izvršeno je terminološko usklađivanje s odredbama važećeg Zakona o socijalnoj skrbi (Narodne novine, broj 33/2012) koji regulira centre za socijalnu skrb kao ustanove socijalne skrbi, a da će se rok od 60 dana za odlučivanje o sudjelovanju u programu pomoći i zaštite poštivati i ako maloljetnik obnovi kontakte s počiniteljima kaznenih djela, budući se u većini slučajeva radi o članovima njegove obitelji.

Člankom 27. propisana je obveza stranca na privremenom boravku da u slučaju izbjivanja obavijesti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju prije odlaska u inozemstvo ili diplomatsku misiju ili konzularni ured Republike Hrvatske ako izvanredne okolnosti nastupe nakon odlaska iz Republike Hrvatske.

Člankom 28. određene su kategorije stranaca koje uz zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad izvan godišnje kvote ne moraju priložiti obrazloženje o zapošljavanju stranca i dokaz o stečenoj obrazovnoj kvalifikaciji i osposobljenosti stranca. Također je određeno da obrtnik zahtjevu za izdavanje dozvole za boravak i rad ne prilaže ugovor o radu.

Člankom 29. Propisuju se obveze stranaca koji se samozapošljavaju u vlastitom trgovačkom društvu, odnosno obrtu, na koji način dokazuju visinu svojih prihoda u postupku izdavanja dozvole za boravak i rad.

Člankom 30. proširene su kategorije stranaca koji na jednostavniji način mogu regulirati dozvolu za boravak i rad, na način da su obuhvaćeni i stranci koji rade u trgovačkim društvima koja provode strateške investicijske projekte sukladno propisu o strateškim investicijskim projektima Republike Hrvatske.

Člankom 31. pobliže su definirani uvjeti odobrenja dozvole za boravak i rad izvan godišnje kvote za volontere i strance koji će obavljati neplaćeni vježbenički staž kod pravnih ili fizičkih osoba, ustanova ili udruga u Republici Hrvatskoj. Također, precizno je određeno vremensko razdoblje u kojem stranac može raditi u Republici Hrvatskoj temeljem potvrde o prijavi rada.

Člankom 32. precizno je određeno računanje vremenskog razdoblja u kojem stranac može raditi u Republici Hrvatskoj na temelju potvrde o prijavi rada.

Člankom 33. propisano je da se potvrda o prijavi rada može izdati i u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema sjedištu poslodavca, a ne samo prema mjestu rada stranca.

Člankom 34. izvršeno je usklađivanje s Direktivom Direktiva 2011/98/EU od 13. prosinca 2011. Europskog parlamenta i Vijeća o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljanima trećih zemalja na državnom području

države članice i o zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici.

Člankom 35. dopunjena je odredba koja se odnosi na rad raspoređenog radnika, na način da je precizirano da navedena kategorija stranaca osim uvjeta za rad mora ispunjavati i uvjete za odobrenje privremenog boravka.

Člankom 36. izvršeno je usklađivanje s Direktivom 2011/51/EK od 11. svibnja 2011. godine o izmjenama i dopunama Direktive 2003/109/EK u cilju proširenja područja primjene na korisnike međunarodne zaštite.

Članak 37. usklađivanje s Direktivom 2011/51/EK od 11. svibnja 2011. godine o izmjenama i dopunama Direktive 2003/109/EK u cilju proširenja područja primjene na korisnike međunarodne zaštite. Nadalje, propisuje se da osobe bez državljanstva, stranci koji imaju status azilanta ili supsidijarnu zaštitu u postupku odobrenja stalnog boravka ne moraju prilagati valjanu putnu ispravu.

Člankom 38. preciznije definirano koja djeca mogu dobiti status stalnog boravka, kako bi se izbjeglo neujednačeno tumačenje pojma "samohrani roditelj". Također, predlaže se da izbjeglice, povratnici i djeca mogu ostati u Republici Hrvatskoj do izvršnosti odluke o zahtjevu za stalni boravak. Također, se propisuje mogućnost odobrenja stalnog boravka djetetu čiji roditelji uz strano državljanstvo imaju i hrvatsko državljanstvo te odobrenje stalnog boravka u slučaju da odlukom nadležnog tijela o djetetu brine samo jedan roditelj.

Člankom 39. propisuje se da stranci sada ispunjavaju upitnik o poznavanju hrvatskog jezika i društvenog uređenja u nadležnoj policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji, u postupku odobrenja stalnog boravka, to ne postoji više potrebe za obvezom pohađanja tečaja hrvatskog jezika, te se iz tog razloga navedena odredba briše.

Članak 40. usklađivanje s Direktivom 2011/51/EK od 11. svibnja 2011. godine o izmjenama i dopunama Direktive 2003/109/EK u cilju proširenja područja primjene na korisnike međunarodne zaštite.

Članak 41. usklađivanje s člankom 3. stavkom 3. Direktive 2008/115/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. godine o zajedničkim standardima i postupanjima država članica u vezi s vraćanjem državljana trećih država čiji je boravak nezakonit.

Člankom 42. briše se odredba Uredbe (EZ) broj: 562/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. godine kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama). Pojašnjavaju se pojmovi odobrenja boravka i izručenja.

Članak 43. mijenja se radi usklađivanja s odredbama Kaznenog zakona.

Članak 44. usklađivanje s člankom 3. stavkom 3. Direktive 2008/115/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. godine o zajedničkim standardima i postupanjima država članica u vezi s vraćanjem državljana trećih država čiji je boravak nezakonit. Detaljnije se propisuje računanje zabrane ulaska i boravka. Provodi se usklađivanje s odredbama Kaznenog zakona.

Članak 45. izvršen je gramatički ispravak.

Članak 46. usklađivanje s člankom 13. stavkom 3. i 4. Direktive 2008/115/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. godine o zajedničkim standardima i postupanjima država članica u vezi s vraćanjem državljana trećih država čiji je boravak nezakonit. Navedenim člankom dodaju se novi stavci kojima se propisuje pravo na besplatnu pravnu pomoć strancima iz članka 107. stavka 6 i članka 113. stavka 3. Zakona o strancima. Besplatna pravna pomoć obuhvaća pomoć u sastavljanju tužbe i zastupanje pred upravnim sudom, a mogu je pružati odvjetnici i pravnici iz udruga registriranih za pružanje pravne pomoći s kojima Ministarstvo sklopi ugovor.

Također, navedenom odredbom propisano je da pravo na besplatnu pravnu pomoć nema stranac koji posjeduje dostatna novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti, ili ako je vjerojatno da postupak pred upravnim sudom za stranca neće biti uspješan te se pojašnjava u kojim slučajevima se smatra da postupak pred upravnim sudom za stranca neće biti uspješan. Naime, navedenom Direktivom propisano je da državljani trećih država moraju imati mogućnost dobiti pravni savjet i pravno zastupanje te da će države članice osigurati nužnu besplatnu pravnu pomoć i/ili zastupanje u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, a mogu je osigurati i u skladu s Direktivom 2008/85/EZ.

U dokumentu Kontaktnog odbora „Direktiva o povratku“ (2008/115/EZ), koje je nadležno tijelo Europske komisije za tumačenje Direktive 2008/115, navode se pitanja država članica i daju pravna tumačenja u vezi navedene direktive te se navodi da je jedna država članica ukazala na rizik od zlouporabe prava na žalbu protiv odluke o povratku. Kontaktni odbor je odgovorio da navedeni članak ne osigurava automatski suspenzivni učinak žalbe, a besplatna pravna pomoć može se ograničiti ako nije vjerojatno da će žalba biti uspješna.

Dakle, navedena Direktiva izričito dopušta državama članicama da osiguraju u okviru svog nacionalnog zakonodavstva da besplatna pravna pomoć i/ili zastupanje bude odobreno ali samo ako je izvjesno da će žalba ili preispitivanje biti uspješno.

Članak 47. usklađivanje s člankom 11. stavkom 4. Direktive 2008/115/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. godine o zajedničkim standardima i postupanjima država članica u vezi s vraćanjem državljana trećih država čiji je boravak nezakonit.

Članak 48. usklađivanje s člankom 2. stavkom 2., člankom 3. stavkom 3. i člankom 6. stavkom 3. Direktive 2008/115/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. godine o zajedničkim standardima i postupanjima država članica u vezi s vraćanjem državljana trećih država čiji je boravak nezakonit.

Članak 49. usklađivanje s člankom 6. stavkom 6. Direktive 2008/115/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. godine o zajedničkim standardima i postupanjima država članica u vezi s vraćanjem državljana trećih država čiji je boravak nezakonit.

Članak 50. usklađivanje s člankom 6. stavkom 2. Direktive 2008/115/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. godine o zajedničkim standardima i postupanjima država članica u vezi s vraćanjem državljana trećih država čiji je boravak nezakonit.

Članak 51. usklađivanje s Direktivom 2011/51/EK od 11. svibnja 2011. godine o izmjenama i dopunama Direktive 2003/109/EK u cilju proširenja područja primjene na korisnike međunarodne zaštite.

Članak 52. usklađivanje s člankom 3. stavkom 3., člankom 6. stavkom 3. i člankom 8. stavkom 6. Direktive 2008/115/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008.

godine o zajedničkim standardima i postupanjima država članica u vezi s vraćanjem državljana trećih država čiji je boravak nezakonit.

Člankom 53. dopunjuju se odredbe o ograničenju slobode kretanja.

Članak 54. izvršen je gramatički ispravak.

Članak 55. usklađivanje s člankom 3. stavkom 3. Direktive 2008/115/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. godine o zajedničkim standardima i postupanjima država članica u vezi s vraćanjem državljana trećih država čiji je boravak nezakonit.

Člankom 56. propisuje se uzimanje biometrijskih podataka od stranaca kojima je potrebno utvrditi identitet.

Članak 57. izvršen je gramatički ispravak.

Članak 58. propisuje mogućnost dokazivanja identiteta stranca na kružnom putovanju ispravom izdane od strane broдача, te da navedena isprava ne treba sadržavati fotografiju stranca.

Članak 59. usklađivanje s Direktivom 2011/51/EK od 11. svibnja 2011. godine o izmjenama i dopunama Direktive 2003/109/EK u cilju proširenja područja primjene na korisnike međunarodne zaštite.

Člankom 60. precizirane su kategorije stranaca koje moraju ishoditi dozvolu boravka, kao i vremenski rok u kojem su dužni ishoditi istu.

Člankom 61. dodana je nova odredba kojim se propisuje uzimanje biometrijskih podataka stranaca u postupku izdavanja dozvole boravka.

Člankom 62. definirano je vremensko razdoblje u kojem stranci na stalnom boravku mogu prijaviti i boravište.

Člankom 63. odredba je promijenjena na način da članovi obitelji koji nisu državljani država članica EGP-a, kojima za ulazak treba viza, mogu u Republiku Hrvatsku ući s boravišnom iskaznicom izdanom u jednoj od država članica EGP-a.

Člankom 64. razrađuju se odredbe o roku za odlazak koji se određuje građanima EGP-a.

Člankom 65. detaljnije se propisuju odredbe koje se primjenjuju na građane EGP-a.

Člankom 66. izvršeno je usklađivanje rokova za prijavu boravišta/prebivališta za državljane države članice EGP-a.

Člankom 67. usklađivanje s Direktivom 2011/51/EK od 11. svibnja 2011. o izmjenama i dopunama Direktive 2003/109/EK u cilju proširenja područja primjene na korisnike međunarodne zaštite.

Članak 68. usklađivanje s člankom 3. stavkom 3. Direktive 2008/115/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. godine o zajedničkim standardima i postupanjima država članica u vezi s vraćanjem državljana trećih država čiji je boravak nezakonit.

Člankom 69. u članku 207. važećeg Zakona o strancima dodaje se novi stavak 4. kojim se propisuje da se protiv stranca odnosno poslodavca neće podnijeti optužni prijedloga ako policijska uprava odnosno policijska postaja u propisanom roku ne odluči o zahtjevu iz članka 23. stavka 3. i članka 30. stavka 2. ovoga Zakona.

Člankom 70. izvršeno je usklađivanje s izmjenama i dopunama Zakona o Državnom inspektoratu koji se odnose na nezakonito zapošljavanje odnosno neprijavljivanje na mirovinsko i zdravstveno osiguranje, te se dodaje novi stavak 5. kojim se propisuje da se mjera zabrane obavljanja djelatnosti neće izreći protiv stranca odnosno poslodavca ako policijska uprava odnosno policijska postaja u propisanom roku ne odluči o zahtjevu iz članka 23. stavka 3. i članka 30. ovoga Zakona.

Člancima 71. do 74. usklađuju se kaznene odredbe Zakona s predloženim izmjenama, a koje su ujedno u skladu s odredbama Prekršajnog zakona.

Člankom 75. brišu se odredbe koje se odnose prikupljanje i uništavanje biometrijskih podataka“ brišu se.

Člankom 76. u cijelom tekstu Zakona riječi: „osobna iskaznica za stranca" zamjenjuju se riječima: „dozvola boravka“, riječi: „Europski ekonomski prostor" zamjenjuju se riječima: "Europski gospodarski prostor", riječi: "EEP" zamjenjuje se riječima: "EGP", riječi: mjere za napuštanje Republike Hrvatske“ zamjenjuju se riječima: „mjere za osiguranje povratka“, riječi: „rješenje o napuštanju Republike Hrvatske“ zamjenjuju se riječima: „rješenje o povratku“ te riječi: „rok za napuštanje Republike Hrvatske“ zamjenjuju se riječima: „rok za povratak“ u odgovarajućim padežima.

Člankom 77. propisuje se ovlast ministru nadležnom za unutarnje poslove za donošenje podzakonskih propisa o izgledu i sadržaju obrasca posebne putne isprave za stranca i pogranične propusnice, izgledu i sadržaju potvrde koja se izdaje strancu sukladno članku 15. stavku 2. ovog Zakona, izgledu i sadržaju obrasca rješenja o povratku i obrasca naredbe o odlasku u državu članicu EGP-a te postupku ostvarivanja i isplate troškova besplatne pravne pomoći iz članka 107. i 113. Zakona o strancima (Narodne novine, broj 130/2011) i tarife pruženih usluga besplatne pravne pomoći.

Člankom 78. propisuje se ovlast ministru unutarnjih poslova da, uz pribavljeno mišljenje ministra nadležnog za socijalnu politiku i mlade i ministra nadležnog za zdravlje, ministra nadležnog za obrazovanje te pravobraniteljice za djecu, donese podzakonski propis o načinu provedbe posebne zaštite prema maloljetnicima.

Člankom 79. propisuju se rokovi u kojima su nadležni ministri dužni donijeti pravilnike iz članka 77. i 78. ovoga Zakona.

Člankom 80. propisuje se prijelazna odredba o računanju roka za napuštanje Republike Hrvatske za strance kojima je rješenje o napuštanju Republike Hrvatske doneseno sukladno odredbama Zakona o strancima.

Člankom 81. propisano je da će se postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršiti sukladno odredbama Zakona o strancima (Narodne novine, broj 130/2011), osim ako su odredbe ovog Zakona povoljnije za stranku.

Člankom 82. propisuje se prijelazna odredba o prestanku primjene Uredbe (EZ) broj: 562/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. godine kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), na unutarnjoj granici nakon ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Člankom 83. propisan je prestanak važenja odredbe članka 37. stavka 1. Zakona o strancima (Narodne novine, broj 130/2011) danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Člankom 84. propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona te se ujedno propisuje koje odredbe stupaju na snagu danom ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju te se utvrđuje stupanje na snagu zakonskih odredbi vezanih uz obvezu prikupljanja biometrijskih podataka od podnositelja zahtjeva za vizu od 1. siječnja 2015. godine. Prema članku 238. Zakona o strancima te su odredbe trebale stupiti na snagu danom ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju. Međutim, s obzirom na složenost projekta i potrebne nadogradnje informacijskih sustava – Hrvatskoga viznog informacijskog sustava Ministarstva vanjskih i europskih poslova te IT sustava Ministarstva - kao i na potrebna testiranja sustava što ih valja obaviti, uz očekivani golemi porast broja zahtjeva u veleposlanstvima Republike Hrvatske u Ruskoj Federaciji, Ukrajini i Republici Turskoj zbog uvođenja viznoga režima od 1. travnja 2013. godine, predlaže se odgoda stupanja na snagu tih odredbi. Dodatno, Vizni informacijski sustav EU još nije operativan ni u Ruskoj Federaciji ni u Turskoj te ni države članice EU još ne prikupljaju biometrijske podatke od državljana tih zemalja prilikom podnošenja zahtjeva za vizu. Potpuna operativnost VIS-a EU predviđena je do kraja 2014. godine.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom propisuju uvjeti ulaska, kretanja i boravka, rad stranaca i uvjeti rada i prava raspoređenih radnika u Republici Hrvatskoj.

(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na boravak i rad stranaca ne primjenjuju se na članove diplomatskih misija, konzularnih ureda, članove misija organizacija Ujedinjenih naroda i drugih specijaliziranih ustanova Ujedinjenih naroda, članove misija međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj te članove njihovih obitelji, odnosno zajedničkog kućanstva.

(3) U ovom Zakonu određene imenice navedene su u muškom rodu, a koriste se kao neutralne za muški ili ženski rod.

(4) Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

– Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskoga parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama (Zakonik o vizama); (SL L 243, 15. 9. 2009.),

– Uredba (EZ) br. 767/2008 Europskoga parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o Viznom informacijskom sustavu (VIS) i razmjeni podataka između država članica o kratkotrajnim vizama (Uredba o VIS-u); (SL L 218, 13. 8. 2008.),

– Uredba (EZ) br. 562/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama); (SL L 105, 13. 4. 2006.),

– Direktiva 2008/115/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupanjima država članica u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit; (SL L 348, 24. 12. 2008.),

– Direktiva Vijeća 2001/51/EZ od 28. lipnja 2001. kojom se dopunjuju odredbe članka 26. Konvencije o primjeni Sporazuma iz Schengena od 14. lipnja 1985.; (SL L 187, 10. 7. 2001.),

– Direktiva Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. kojom se definira pomaganje neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka; (SL L 328, 5. 12. 2002.),

– Direktiva Vijeća 2003/110/EZ od 25. studenoga 2003. o pomoći u slučajevima tranzita u svrhe udaljavanja zračnim putem; (SL L 321, 6. 12. 2003.),

– Direktiva Vijeća 2001/40/EZ od 28. svibnja 2001. o uzajamnom priznavanju odluka o protjerivanju državljana trećih država; (SL L 149, 2. 6. 2001.),

- Okvirna odluka Vijeća 2002/946/PUP od 28. studenoga 2002. o jačanju kaznenog okvira u cilju sprečavanja omogućivanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka; (SL L 328, 5. 12. 2002.),
- Odluka Vijeća 2004/191/EZ od 23. veljače 2004. kojom se utvrđuju kriteriji i praktični dogovori za naknade zbog financijskih neravnoteža nastalih primjenom Direktive 2001/40/EZ o uzajamnome priznavanju odluka o protjerivanju državljana trećih država; (SL L 60, 27. 2. 2004.),
- Odluka Vijeća 2004/573/EZ od 29. travnja 2004. o organizaciji zajedničkih letova za udaljavanje državljana trećih zemalja za koje postoji nalog o udaljenju, sa državnog područja dviju ili više država članica; (SL L 261, 6. 8. 2004.),
- Direktiva Vijeća 2004/38/EZ od 29. travnja 2004. o pravu državljana Unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na području države članice; (SL L 158, 30. 4. 2004.),
- Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. svibnja 2009. godine o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalificirane radne snage; (SL L 155, 18. 6. 2009),
- Direktiva 2009/52/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. godine kojom se utvrđuju minimalni standardi za sankcije i mjere protiv poslodavaca koji zapošljavaju državljane trećih država koji nezakonito borave; (SL L 168, 30. 6. 2009.),
- Direktiva 96/71/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o raspoređivanju radnika u okviru pružanja usluga, (SL L 18, 21. 1. 1997.),
- Direktiva Vijeća 2003/109/EZ od 25. prosinca 2003. godine o statusu državljana trećih država koji imaju stalni boravak; (SL L 16, 23. 1. 2004.),
- Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji; (SL L 251, 3. 10. 2003),
- Direktiva Vijeća 2004/114/EZ od 13. prosinca 2004. o uvjetima prihvata državljana trećih država u svrhu studiranja, razmjene učenika, neplaćene izobrazbe ili dobrovoljnog rada; (SL L 375, 23. 12. 2004.),
- Direktiva Vijeća 2004/81/EZ od 29. travnja 2004. o odobrenju boravka državljanima trećih zemalja koji su žrtve trgovine ljudima ili im je pružena pomoć da ilegalno imigriraju, a surađuju s nadležnim tijelima; (SL L 261, 6. 8. 2004.),
- Direktiva Vijeća 2005/71/EZ od 12. listopada 2005. o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu znanstvenoga istraživanja; (SL L 289, 3. 11. 2005.),
- Rezolucija Vijeća 97/C 382/01 od 4. prosinca 1997. o mjerama koje se trebaju prihvatiti kako bi se suzbili brakovi iz računa; (SL C 382, 16. 12. 1997.),
- Preporuka Vijeća od 27. rujna 1996. glede borbe protiv ilegalnog zapošljavanja državljana trećih zemalja; (SL C 304, 14. 10. 1996.).

Članak 2.

Pojedini izrazi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:

1. *Stranac* je osoba koja nije hrvatski državljanin.
2. *Osoba bez državljanstva* je stranac koju ni jedna država sukladno svom nacionalnom zakonodavstvu ne smatra svojim državljaninom.
3. *Putna isprava* je strana putna isprava i putna isprava za stranca.
4. *Strana putna isprava* je isprava koju nadležno tijelo druge države izdaje svojim državljanima ili strancima za putovanje u inozemstvo.
5. *Putna isprava za stranca* je putni list za stranca, putna isprava za osobe bez državljanstva i putna isprava za azilanta izdana sukladno odredbama Zakona o azilu.
6. *Prijevoznik* je fizička ili pravna osoba koja ima registriranu djelatnost pružanja usluga prijevoza osoba.
7. *Poslodavac* je pravna ili fizička osoba koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili se koristi njegovim radom.
8. *Podizvođač* je poslodavac – pravna ili fizička osoba, koji ima sklopljen ugovor o podizvođenju radova s drugom pravnom ili fizičkom osobom i koji je sa strancem zasnovao radni odnos ili se koristi njegovim radom.
9. *Dnevni migrant* je državljanin susjedne države u kojoj ima prebivalište i svakodnevno dolazi na rad u Republiku Hrvatsku i vraća se u matičnu državu.
10. *Sezonski radnik* je stranac nastanjen u državi čiji je državljanin ili u kojoj ima odobren stalni boravak i koji je s poslodavcem sa sjedištem u Republici Hrvatskoj sklopio ugovor o obavljanju određenog posla u određenom vremenskom razdoblju koje nije duže od 6 mjeseci.
11. *Državljanin* države članice Europskog ekonomskog prostora (u daljnjem tekstu: EEP) je stranac koji ima državljanstvo jedne od država članica EEP-a.
12. *Državljanin* treće države je stranac koji nema državljanstvo države članice EEP-a.
13. *Visokokvalificirani radnik* je državljanin treće države koji je u Republici Hrvatskoj zaposlen sukladno posebnim propisima kojima se uređuju radno-pravni odnosi u Republici Hrvatskoj, za taj rad je plaćen i ima potrebnu, odnosno odgovarajuću i posebnu stručnost koja se dokazuje visoko stručnim kvalifikacijama.
14. *Visokostručnim kvalifikacijama* smatra se završena visokoškolska izobrazba ili završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij.
15. Agencija za privremeno zapošljavanje je poslodavac koji na temelju sporazuma o ustupanju radnika ustupa radnika korisniku za obavljanje privremenih poslova.

II. PUTNE ISPRAVE

Članak 6.

- (1) Putna isprava za stranca izdaje se osobi koja je navršila 14 godina.
- (2) Osoba mlađa od 14 godina upisat će se u putnu ispravu za stranca jednog od roditelja ili u ispravu zakonskog zastupnika.
- (3) Iznimno, kad za to postoje opravdani razlozi, putna isprava za stranca iz stavka 1. ovoga članka može se izdati i osobi mlađoj od 14 godina.
- (4) Putna isprava za osobe bez državljanstva izdaje se pod uvjetima utvrđenim međunarodnim konvencijama.
- (5) Putni list za stranca izdaje se s rokom važenja do 30 dana.

Izdavanje putnog lista za stranca

Članak 8.

- (1) Putni list za stranca izdaje:

1. u slučajevima iz članka 7. stavka 1. točke 1., 2. i 4. ovoga Zakona – policijska uprava odnosno policijska postaja prema boravištu, odnosno prebivalištu stranca,
2. u slučajevima iz članka 7. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona – diplomatska misija odnosno konzularni ured Republike Hrvatske uz prethodnu suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova u sjedištu (u daljnjem tekstu: Ministarstvo),
3. u slučajevima iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona – policijska uprava odnosno policijska postaja ili diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske, uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

- (2) Putnu ispravu za osobe bez državljanstva izdaje policijska uprava odnosno policijska postaja prema boravištu, odnosno prebivalištu stranca.

III. VIZE

Članak 11.

- (1) Viza je odobrenje za:

1. tranzit kroz područje Republike Hrvatske ili boravak na području Republike Hrvatske u najduljem trajanju od 3 mjeseca u svakom šestomjesečnom razdoblju od datuma prvog ulaska na područje Republike Hrvatske,
2. tranzit kroz međunarodni tranzitni prostor zračne luke.

- (2) Na temelju vize stranac ne može raditi na području Republike Hrvatske.

(3) Vlada Republike Hrvatske propisuje vizni sustav Republike Hrvatske Uredbom o viznom sustavu na prijedlog ministarstva nadležnog za vanjske poslove.

(4) Ministarstvo u čijem su djelokrugu vanjski poslovi je središnje tijelo državne uprave za pitanja viza.

Članak 16.

(1) Stranac kojemu je za ulazak u Republiku Hrvatsku potrebna viza, dužan je pribaviti vizu prije ulaska u Republiku Hrvatsku.

(2) Vizu izdaje diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske, a može je izdati i diplomatska misija, odnosno konzularni ured druge države s kojom je Republika Hrvatska sklopila ugovor o zastupanju u izdavanju viza.

(3) Prije izdavanja vize diplomatska misija, odnosno konzularni ured dužan je, u slučajevima utvrđenim podzakonskim propisima, zatražiti prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za vanjske poslove.

(4) Prije izdavanja suglasnosti iz stavka 3. ovoga članka, ministarstvo nadležno za vanjske poslove dužno je u slučajevima utvrđenim podzakonskim propisima zatražiti mišljenje Ministarstva i Sigurnosno-obavještajne agencije.

(5) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, vizu može izdati policijska postaja nadležna za kontrolu prelaska državne granice, sukladno članku 26. ovoga Zakona.

Putno zdravstveno osiguranje

Članak 19.

(1) Stranac koji podnosi zahtjev za izdavanje kratkotrajne vize za jedan ili dva ulaska dužan je dokazati da ima odgovarajuće i valjano putno zdravstveno osiguranje za pokriće troškova koji mogu nastati u vezi s povratkom u državu podrijetla iz koje je došao zbog zdravstvenih razloga, hitne medicinske pomoći i/ili hitnog bolničkog liječenja ili smrti tijekom njegova boravka u Republici Hrvatskoj.

(2) Stranac koji podnosi zahtjev za izdavanje kratkotrajne vize za višekratni ulazak dužan je dokazati da ima odgovarajuće i valjano putno zdravstveno osiguranje koje pokriva vrijeme njegova prvog namjeravanog posjeta i potpisati izjavu o obvezi posjedovanja putnog zdravstvenog osiguranja za kasnije posjete.

(3) Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka, dokaz o putnom zdravstvenom osiguranju nisu dužni priložiti:

1. nositelji diplomatskih putovnica,

2. pomorci i druge profesionalne skupine, koji već imaju putno zdravstveno osiguranje zbog svoje profesionalne djelatnosti.

Hrvatski vizni informacijski sustav

Članak 20.

(1) Zahtjevi za izdavanje vize i podaci prikupljeni od stranca i fizičke ili pravne osobe iz članka 17. stavka 4. ovoga Zakona pohranjuju se i obrađuju u Hrvatskom viznom informacijskom sustavu (u daljnjem tekstu: Hrvatski VIS), u skladu s podzakonskim propisom koji uređuje Hrvatski VIS i propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka.

(2) Podaci o izdanim, produljenim, odbijenim, poništenim i ukinutim vizama unose se u Hrvatski VIS, u skladu s podzakonskim propisom koji uređuje Hrvatski VIS.

Prikupljanje biometrijskih podataka

Članak 21.

(1) Stranac koji prvi put podnosi zahtjev za izdavanje kratkotrajne vize mora se osobno javiti u diplomatsku misiju, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske radi uzimanja biometrijskih podataka:

– fotografije skenirane ili snimljene u trenutku podnošenja zahtjeva u skladu s podzakonskim propisom kojim se uređuje izdavanje viza i

– otisaka 10 prstiju uzetih s ravno položenih prstiju i digitalno pohranjenih, u skladu s podzakonskim propisom kojim se uređuje Hrvatski VIS.

(2) Biometrijski podaci iz stavka 1. ovoga članka unose se u Hrvatski VIS.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, otisci prstiju ne uzimaju se od:

1. djece mlađe od 12 godina,

2. osoba kod kojih je uzimanje otisaka prstiju fizički nemoguće. Ako je moguće uzimanje manje od 10 otisaka prstiju, uzima se najveći mogući broj otisaka prstiju. U slučaju privremene nemogućnosti, stranac je dužan dati otiske prstiju prilikom podnošenja sljedećeg zahtjeva,

3. čelnika države i članova vlade i bračnih drugova u njihovoj pratnji te članova izaslanstava ako su ih Vlada Republike Hrvatske ili međunarodna organizacija pozvali u službeni posjet,

4. vladara i drugih visokih članova kraljevske obitelji ako su ih Vlada Republike Hrvatske ili međunarodna organizacija pozvali u službeni posjet.

Članak 29.

(1) Izdavanje vize na graničnom prijelazu odbit će se ako nisu ispunjeni uvjeti iz članka 26. i 27. ovoga Zakona ili postoje razlozi iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Odluka o odbijanju vize dostavlja se strancu na propisanom obrascu.

(3) Protiv odluke iz stavka 2. ovoga članka stranac ima pravo izjaviti žalbu putem nadležne diplomatske misije odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske. O žalbi odlučuje Povjerenstvo za žalbe pri ministarstvu nadležnom za vanjske poslove.

Produljenje vize

Članak 30.

(1) Viza se ne može produžiti.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, rok valjanosti i/ili trajanje boravka odobrenog na temelju izdane vize:

1. produljit će se zbog više sile ili humanitarnih razloga,

2. može se produljiti zbog ozbiljnih osobnih razloga.

(3) Zahtjev za produženje vize i/ili produženje trajanja boravka odobrenog na temelju izdane vize podnosi se u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prije isteka važenja vize i/ili boravka odobrenog na temelju izdane vize, a o zahtjevu odlučuje Ministarstvo u roku od 7 dana.

(4) Do donošenja odluke iz stavka 3. ovoga članka stranac može boraviti na području Republike Hrvatske.

Odbijanje vize

Članak 31.

(1) Viza će se odbiti:

1. ako stranac:

– predoči oštećenu, krivotvorenu ili tuđu putnu ispravu;

– ne opravda svrhu i uvjete namjeravanog boravka;

– ne posjeduje dostatna sredstva za uzdržavanje za vrijeme namjeravanog boravka u Republici Hrvatskoj, za povratak u državu njegova podrijetla ili boravišta, ili za tranzit u treću državu koja ga prihvaća, ili nije u mogućnosti zakonito pribaviti ta sredstva;

– je već boravio tri mjeseca tijekom tekućeg šestomjesečnog razdoblja u Republici Hrvatskoj na osnovi izdane vize;

– ima zabranu ulaska i boravka ili je obuhvaćen međunarodnim mjerama ograničenja ulaska koje obvezuju Republiku Hrvatsku;

– predstavlja prijetnju javnom poretku, nacionalnoj sigurnosti ili javnom zdravlju Republike Hrvatske;

– ne dokaže da ima odgovarajuće i valjano putno zdravstveno osiguranje, ako je potrebno;

ili

2. ako postoji opravdana sumnja u vjerodostojnost priloženih isprava i njihova sadržaja, istinitost izjava stranca ili u njegovu namjeru da će napustiti područje Republike Hrvatske prije isteka roka važenja zatražene vize.

(2) Odluka o odbijanju vize i razlozi na kojima je zasnovana dostavlja se strancu na propisanom obrascu.

(3) Protiv odluke iz stavka 2. ovoga članka stranac ima pravo izjaviti žalbu putem nadležne diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske. O žalbi odlučuje Povjerenstvo za žalbe pri ministarstvu nadležnom za vanjske poslove.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, viza se može izdati ako to zahtijevaju humanitarni razlozi, nacionalni interes ili međunarodne obveze Republike Hrvatske.

Poništenje i ukidanje vize

Članak 33.

(1) Viza će se poništiti ako se naknadno utvrdi da nisu bili ispunjeni uvjeti za njezino izdavanje ili ako postoje ozbiljni razlozi za sumnju da je ishođena na prijevaran način.

(2) Viza će se ukinuti ako se utvrdi da više nisu ispunjeni uvjeti za njezino izdavanje.

(3) Vizu može poništiti ili ukinuti diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske ili policijska uprava, odnosno policijska postaja.

(4) Odluka o poništenju ili ukidanju vize i razlozi na kojima je zasnovana dostavlja se strancu na propisanom obrascu.

(5) Protiv odluke iz stavka 4. ovoga članka stranac ima pravo izjaviti žalbu putem nadležne diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske.

(6) O žalbi odlučuje Povjerenstvo za žalbe pri ministarstvu nadležnom za vanjske poslove.

(7) Žalba ne odgađa izvršenje odluke iz stavka 4. ovoga članka.

(8) Viza se može ukinuti i na zahtjev stranca kojemu je viza izdana, u kojem slučaju žalba nije dopuštena.

IV. ULAZAK I IZLAZAK STRANACA

Članak 34.

(1) Smatra se da je stranac ušao u Republiku Hrvatsku kada je na graničnom prijelazu prošao mjesto obavljanja granične kontrole, a u ostalim slučajevima kada je prešao graničnu crtu.

(2) Stranac koji je upisan u putnu ispravu druge osobe može ulaziti i izlaziti iz Republike Hrvatske samo s osobom u čiju je putnu ispravu upisan.

Odobrenje ulaska stranca u Republiku Hrvatsku**Članak 36.**

(1) Strancu se može odobriti ulazak u Republiku Hrvatsku ako:

1. posjeduje valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice,
2. posjeduje valjanu vizu ili valjano odobrenje boravka, ako je potrebno,
3. opravda svrhu i uvjete ulaska i boravka te ako posjeduje sredstva za uzdržavanje za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj i za povratak u državu iz koje je došao ili za putovanje u treću državu,
4. nema zabranu ulaska i boravka i nije obuhvaćen međunarodnim mjerama ograničenja ulaska koje obvezuju Republiku Hrvatsku,
5. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnosti ili javno zdravlje.

(2) Strancu koji ne ispunjava uvjete iz stavka 1. ovoga članka, može se odobriti ulazak u Republiku Hrvatsku na određenom graničnom prijelazu, ako to zahtijevaju ozbiljni humanitarni razlozi, nacionalni interes ili međunarodne obveze Republike Hrvatske.

Članak 37.

(1) Vlada Republike Hrvatske može odrediti da državljani pojedinih država mogu ulaziti i izlaziti iz Republike Hrvatske i s valjanom osobnom iskaznicom, odnosno drugom ispravom kojom se dokazuju identitet i državljanstvo, ako ispunjavaju uvjete iz članka 36. stavka 1. točke 2., 3., 4. i 5. ovoga Zakona.

(2) Vlada Republike Hrvatske može odrediti da pod određenim uvjetima, državljani pojedinih država mogu ulaziti i izlaziti iz Republike Hrvatske uz posjedovanje valjane putne isprave u koju je unesena valjana dozvola boravka ili valjana viza tipa C jedne od države potpisnice Schengenskog provedbenog sporazuma, ako ispunjavaju uvjete iz članka 36. stavka 1. točke 1., 3., 4. i 5. ovoga Zakona.

Odbijanje ulaska strancu u Republiku Hrvatsku**Članak 38.**

(1) O odbijanju ulaska stranca policijska postaja nadležna za kontrolu prelaska državne granice donosi rješenje.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba putem nadležne diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske, o kojoj odlučuje Povjerenstvo. Žalba ne odgađa izvršenje.

Nezakoniti ulazak stranca u Republiku Hrvatsku**Članak 39.**

Nezakonitim ulaskom u Republiku Hrvatsku smatra se ako stranac:

1. prijeđe državnu granicu izvan mjesta ili vremena određenog za prelazak državne granice,
2. izbjegne graničnu kontrolu,
3. uđe dok je na snazi zabrana ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj,
4. uđe prije protoka roka iz članka 46. stavka 4. ovoga Zakona,
5. uđe na temelju tuđe ili krivotvorene putne ili druge isprave koja služi za prelazak državne granice, odnosno vize ili odobrenja boravka.

Izlazak stranaca iz Republike Hrvatske**Članak 40.**

(1) Stranac može slobodno izaći iz Republike Hrvatske.

(2) Strancu će se zabraniti izlazak iz Republike Hrvatske ako:

1. prilikom izlaska iz Republike Hrvatske upotrijebi tuđu ili krivotvorenu putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice ili
2. postoji opravdana sumnja da namjerava izbjeci kazneno ili prekršajno gonjenje, uhićenje, privođenje, dovođenje ili izvršenje kazne zatvora.

Otkaz i prestanak kratkotrajnog boravka**Članak 46.**

(1) Kratkotrajni boravak prestaje strancu ako:

1. mu je zabranjen ulazak i boravak u Republici Hrvatskoj,
2. istekom roka važenja vize,
3. je iskoristio vizu,
4. je iskoristio 3 mjeseca boravka iz članka 45. stavka 2. ovoga Zakona,
5. otkazom boravka.

(2) Strancu će se otkazati kratkotrajni boravak ako:

1. ne posjeduje valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice,

2. ne opravda svrhu i uvjete ulaska i boravka,
  3. ne posjeduje sredstva za uzdržavanje za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj i za povratak u državu iz koje je došao ili za putovanje u treću državu,
  4. ne podmiri dospjele financijske obveze prema Republici Hrvatskoj,
  5. postoji opravdana sumnja da njegov boravak nije korišten u namjeravanu svrhu.
- (3) Protiv rješenja policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (4) Stranac kojem je otkazan boravak može ponovno ući u Republiku Hrvatsku kada protekne 30 dana računajući od isteka roka za napuštanje Republike Hrvatske.

Privremeni boravak

Članak 47.

- (1) Privremeni boravak odobrava se strancu koji namjerava boraviti ili boravi u Republici Hrvatskoj u svrhu:
1. spajanja obitelji,
  2. srednjoškolskog obrazovanja i studiranja,
  3. znanstvenog istraživanja,
  4. humanitarnog razloga,
  5. rada i
  6. rada raspoređenog radnika.
- (2) Privremeni boravak u svrhu rada iz stavka 1. točke 5. ovoga članka odobrava se kao dozvola za boravak i rad.
- (3) Privremeni boravak u svrhu rada raspoređenog radnika može se odobriti državljaninu treće države ako ispunjava uvjete iz članka 54. i članka 86. stavka 1. ovoga Zakona.
- (4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, strancu se može odobriti privremeni boravak i u druge svrhe, najduže do 6 mjeseci u godini dana.
- (5) Državljaninu države članice EEP-a vlasniku nekretnine u Republici Hrvatskoj može se odobriti privremeni boravak u druge svrhe do godine dana.
- (6) Privremeni boravak može se odobriti i kao autonomni boravak u trajanju do godine dana sukladno članku 60. ovoga Zakona.

Podnošenje zahtjeva za privremeni boravak**Članak 48.**

- (1) Zahtjev za odobrenje privremenog boravka podnosi se u diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske.
- (2) Zahtjev za odobrenje privremenog boravka za stranca kojemu za ulazak u Republiku Hrvatsku nije potrebna viza, može se podnijeti i u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu namjeravanog boravka stranca, sjedištu poslodavca ili mjestu rada stranca.
- (3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka stranac kojem je za ulazak u Republiku Hrvatsku potrebna viza, a dolazi radi studiranja na visokom učilištu u statusu redovitog studenta na preddiplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj razini, te stranac iz članka 76. stavka 1. točke 12., 13., 14. i 15. ovoga Zakona i članovi njegove uže obitelji mogu zahtjev za odobrenje privremenog boravka podnijeti i u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji.
- (4) Stranac iz stavka 2. i 3. ovoga članka koji podnese zahtjev za odobrenje privremenog boravka prije isteka kratkotrajnog boravka može ostati u Republici Hrvatskoj do izvršnosti odluke o zahtjevu.

Produženje privremenog boravka**Članak 53.**

- (1) Zahtjev za produženje odobrenja privremenog boravka podnosi se najkasnije 30 dana prije isteka roka važećeg odobrenja za privremeni boravak, u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravišta, odnosno sjedištu poslodavca ili mjestu rada stranca.
- (2) Stranac koji je podnio zahtjev za produženje odobrenja privremenog boravka prije isteka roka važećeg privremenog boravka može ostati u Republici Hrvatskoj do izvršnosti odluke o zahtjevu.

Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji**Članak 55.**

- (1) Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji može se odobriti strancu koji je član uže obitelji:
1. hrvatskog državljanina,
  2. stranca koji ima odobren stalni boravak,
  3. stranca koji ima odobren privremeni boravak,
  4. stranca kojemu je odobrena zaštita sukladno odredbama Zakona o azilu.

(2) Iznimno od stavka 1. točke 3. ovoga članka, članu uže obitelji stranca koji u Republici Hrvatskoj boravi na temelju važeće dozvole za boravak i rad odobrene na godinu dana sukladno godišnjoj kvoti za zapošljavanje stranaca, može se odobriti privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji samo ako je stranac s kojim se traži spajanje obitelji u Republici Hrvatskoj imao najmanje 2 godine odobren privremeni boravak.

(3) Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji neće se odobriti članu obitelji stranca kojem je izdana dozvola za boravak i rad u svrhu sezonskog rada.

Privremeni boravak u svrhu znanstvenog istraživanja

Članak 64.

(1) Privremeni boravak u svrhu znanstvenog istraživanja odobrit će se strancu ako ima ugovor o gostovanju i ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona, osim dokaza o zdravstvenom osiguranju.

(2) Odobrenje za privremeni boravak u svrhu znanstvenog istraživanja izdaje se s rokom važenja do godine dana.

(3) Stranac koji je zaključio ugovor o gostovanju u državi članici EEP-a i na temelju kojeg ima odobren boravak u toj državi, može radi provođenja istraživanja boraviti u Republici Hrvatskoj do 90 dana, ako ima sredstva za uzdržavanje i ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost i javno zdravlje.

Članak 67.

(1) Stranac identificiran kao žrtva ima pravo u roku od 60 dana odlučiti o svom sudjelovanju u programu pomoći i zaštite.

(2) Skrbnik maloljetnika koji je identificiran kao žrtva ima pravo, uz suglasnost zavoda za socijalnu skrb u županiji u roku od 90 dana odlučiti o sudjelovanju u programu pomoći i zaštite, vodeći računa o najboljem interesu maloljetnika te uvažavajući mišljenje maloljetnika.

(3) Rok iz stavka 1. ovoga članka ne mora se poštivati ako se utvrdi da stranac identificiran kao žrtva nije žrtva ili ako je aktivno, dragovoljno i na osobnu inicijativu obnovio kontakte s počiniteljima kaznenih djela ili ako to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka i nacionalne sigurnosti.

Prestanak privremenog boravka

Članak 72.

(1) Privremeni boravak prestaje strancu:

1. prestankom postojanja uvjeta za odobrenje privremenog boravka,

2. ako ima zabranu ulaska i boravka,

3. ako u roku od 30 dana nakon odobrenja privremenog boravka ne prijavi svoje boravište policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji,

4. ako se iselio iz Republike Hrvatske ili neprekidno boravi u inozemstvu duže od 30 dana,

5. ako boravi u Republici Hrvatskoj suprotno svrsi odobrenja privremenog boravka.

(2) Rješenje iz stavka 1. točke 2., 3. i 4. ovoga članka može se donijeti bez prethodnog saslušanja stranca, ukoliko je prethodno bio obaviješten da se vodi postupak za prestanak privremenog boravka.

(3) Policijska uprava odnosno policijska postaja ne donosi rješenje o prestanku privremenog boravka ako je zabrana ulaska i boravka iz stavka 1. točke 2. ovoga članka izrečena rješenjem o protjerivanju.

(4) Protiv rješenja policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(5) Iznimno od stavka 1. točke 4. ovoga članka, strancu koji do 90 dana iz opravdanih razloga izbiva iz Republike Hrvatske, neće prestati privremeni boravak ukoliko o tome obavijesti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju, najkasnije 10 dana od dana povratka u Republiku Hrvatsku.

Članak 77.

(1) Dozvola za boravak i rad iz članka 76. ovoga Zakona može se odobriti strancu koji ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona, te priloži:

1. ugovor o radu, odnosno pisanu potvrdu o sklopljenom ugovoru o radu ili drugi odgovarajući ugovor,

2. dokaz o stečenoj obrazovnoj kvalifikaciji i osposobljenosti stranca,

3. dokaz o registraciji trgovačkog društva, podružnice, predstavništva, obrta, udruge ili ustanove u Republici Hrvatskoj,

4. obrazloženje o opravdanosti zapošljavanja stranca koje sadrži podatke o stručnom znanju, kvalifikacijama i radnom iskustvu stranca, te iz kojih razloga se radno mjesto ne može popuniti s hrvatskog tržišta radne snage.

(2) Uz zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad iz članka 76. stavka 1. točke 2., 4., 5. i 6. ovoga Zakona, nije potrebno priložiti obrazloženje o opravdanosti zapošljavanja stranca.

Članak 78.

(1) Strancu iz članka 76. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona dozvola za boravak i rad može se izdati ukoliko su ispunjeni uvjeti iz članka 77. ovoga Zakona i ako:

1. vrijednost temeljnog kapitala trgovačkog društva, odnosno imovina komanditnog ili javnog trgovačkog društva prelazi iznos od 100.000,00 kuna,

2. su u trgovačkom društvu, podružnici ili predstavništvu stranog trgovačkog društva zaposlena najmanje 3 hrvatska državljana na poslovima različitim od poslova prokurista, člana uprave ili nadzornog odbora i

3. njegova bruto plaća iznosi najmanje visinu prosječne bruto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj u protekloj godini prema službeno objavljenom podatku nadležnog tijela za statistiku.

(2) Ako više stranaca iz stavka 1. ovoga članka obavlja ključne poslove za istog poslodavca, dozvola za boravak i rad može se izdati ako:

1. je na svakog zaposlenog stranca zaposleno najmanje 5 hrvatskih državljana na poslovima različitim od poslova prokurista, člana uprave ili nadzornog odbora,

2. vrijednost temeljnog kapitala trgovačkog društva, odnosno imovina komanditnog ili javnog trgovačkog društva prelazi iznos od 100.000,00 kuna i

3. njihova bruto plaća iznosi najmanje visinu prosječne bruto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj u protekloj godini prema službeno objavljenom podatku nadležnog tijela za statistiku.

(3) Strancu iz članka 76. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona, dozvola za boravak i rad može se izdati ukoliko ispunjava uvjete iz članka 77. ovoga Zakona i ako:

1. je u osnivanje trgovačkog društva ili obrta uložio najmanje 200.000,00 kuna,

2. su zaposlena najmanje 3 hrvatska državljana,

3. njegova bruto plaća iznosi najmanje visinu prosječne bruto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj u protekloj godini,

4. trgovačko društvo odnosno obrt ne posluje s gubitkom,

5. priloži dokaz o podmirenim poreznim obvezama i doprinosima u Republici Hrvatskoj.

(4) Strancu iz članka 76. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona, dozvola za boravak i rad može se izdati ukoliko ispunjava uvjete iz članka 77. ovoga Zakona i ako je pružatelj usluge zaposlen kod inozemnog poslodavca te ima odgovarajuće kvalifikacije, a inozemni poslodavac ima sklopljen ugovor s trgovačkim društvom, odnosno obrtom u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da se radi o specifičnom pružanju usluga na području visoke tehnologije te da pružanje usluga predstavlja interes za Republiku Hrvatsku.

(5) Državljeni država članica Europske unije nisu dužni ispunjavati uvjete iz ovoga članka.

Članak 79.

Dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote može se odobriti strancu koji ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona i:

1. koji obavlja ključne poslove sukladno članku 76. stavku 2. ovoga Zakona, u trgovačkom društvu koje je nositelj poticajnih mjera sukladno propisu o poticanju ulaganja ili u njemu ima vlasnički udio od najmanje 51% ili

2. koji u Republici Hrvatskoj obavlja poslove ili provodi projekte na temelju međunarodnih ugovora o stručno-tehničkoj pomoći, koje je Republika Hrvatska sklopila s Europskom unijom, drugom državom ili međunarodnom organizacijom.

Potvrda o prijavi rada

Članak 82.

(1) Na temelju potvrde o prijavi rada, do 90 dana godišnje, mogu raditi sljedeći stranci:

1. prokuristi, ključno osoblje i članovi nadzornog odbora trgovačkog društva koji obavljaju poslove za trgovačko društvo, a nisu u radnom odnosu,

2. pružatelji usluga u turizmu, turistički zastupnici, odnosno animatori sukladno posebnim propisima,

3. znanstvenici na znanstvenom i stručnom usavršavanju, znanstvenici – predstavnici međunarodnih organizacija te znanstvenici koji će sudjelovati u provedbi znanstvenih projekata važnih za Republiku Hrvatsku,

4. upravno osoblje, stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih, obrazovnih i znanstvenih institucija, koji u Republici Hrvatskoj obavljaju posao u okviru programa kulturne i obrazovne suradnje, kao i upravno osoblje, stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih, obrazovnih i znanstvenih institucija koje u Republici Hrvatskoj imaju svoje podružnice, ako dolaze iz matične institucije,

5. civilni i vojni dužnosnici vlada drugih država, koji u Republiku Hrvatsku dolaze raditi na temelju ugovora o suradnji s Vladom Republike Hrvatske,

6. strani dopisnici, akreditirani u Republici Hrvatskoj ili izvjestitelji stranih medija,

7. predstavnici i osoblje vjerskih zajednica koji obavljaju poslove isključivo vezane uz vjersku ili karitativnu službu,

8. studenti koji u organizaciji hrvatskih udruga ili institucija dolaze na volonterski rad u radnim kampovima i na sličnim radno-obrazovnim programima odnosno koji dolaze na praksu u diplomatske misije ili konzularne urede akreditirane u Republici Hrvatskoj,

9. volonteri koji rade u neprofitnim udrugama i ustanovama u Republici Hrvatskoj sukladno posebnim propisima, odnosno na temelju programa međunarodne razmjene i suradnje volontera,

10. stranci koji u Republiku Hrvatsku dolaze obaviti vježbenički staž u trgovačka društva, podružnice ili predstavništva kojih su vlasnici strane tvrtke ako ti stranci dolaze iz te tvrtke u sjedištu, odnosno iz njezinog predstavništva ili podružnice u nekoj drugoj državi,

11. stranci koji obavljaju poslove nadzora i inspekcije remonta i izgradnje brodova, odnosno stranci koji obavljaju poslove nadzora ili inspekcije proizvodnje, montaže opreme, strojeva i drugih postrojenja na temelju ugovora o izvozu ili narudžbi stranog naručitelja,

12. stranci koji rade na plovilima i upisani su u popis posade,

13. stranci koji obavljaju stručnu praksu, usavršavanje ili volontiranje u okviru Programa Zajednice, Programa za cjeloživotno učenje i programa Mladih na djelu te ostalih programa i inicijativa koje provodi tijelo nadležno za poslove obrazovanja i znanosti,

14. stručnjaci na području zaštite kulturne baštine, knjižničarstva i arhivistike,

15. stranci koji provode stručnu izobrazbu, usavršavanje ili školovanje radnika zaposlenih kod pravnih i fizičkih osoba u Republici Hrvatskoj,

16. stranci koji obavljaju poslove vezane uz isporuku, montažu ili servis strojeva ili opreme, a njihov rad je uvjet za ostvarivanje jamstvenih prava ili je vezan uz isporuku strojeva ili opreme,

17. stranci koji se stručno usavršavaju kod pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je organizacijski povezana s inozemnim poslodavcem,

18. učenici koji putem ovlaštene organizacije ili kroz program razmjene učenika dolaze na praksu.

(2) Strancima iz stavka 1. točke 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. i 15. ovoga Zakona koji namjeravaju boraviti i raditi u Republici Hrvatskoj duže od 90 dana, može se izdati dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote, ukoliko ispunjavaju uvjete iz članka 54. ovoga Zakona.

Članak 83.

(1) Na temelju potvrde o prijavi rada, do 60 dana godišnje, mogu raditi sljedeći stranci:

1. pružatelji revizorskih i konzultantskih usluga,
2. predavači koji sudjeluju na organiziranim stručnim skupovima i seminarima,
3. umjetnici i tehničko osoblje za operne, baletne, kazališne, koncertne, likovne i druge kulturne priredbe, odnosno autori i izvođači na području filmske i televizijske umjetnosti,
4. radnici u cirkusima ili zabavnim parkovima.

(2) Na temelju potvrde o prijavi rada, do 30 dana godišnje, mogu raditi stranci:

1. autori i izvođači na području glazbene, glazbeno-scenske i plesne umjetnosti kao i prateće izvjestiteljsko, organizacijsko i tehničko osoblje,
2. na sajamskim ili izložbenim priredbama na kojima izlaže njihov poslodavac.

Članak 84.

(1) Stranac iz članka 82. ovoga Zakona koji će raditi do 90 dana i stranac iz članka 83. ovoga Zakona ili pravna ili fizička osoba koja će se koristiti njegovim uslugama, dužni su prije početka rada, od nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje, pribaviti potvrdu o prijavi rada prema mjestu obavljanja poslova.

(2) Na temelju izdane potvrde o prijavi rada stranac za istog poslodavca ili primatelja usluge može raditi na cijelom području Republike Hrvatske.

(3) Stranac iz stavka 1. ovoga članka nije dužan ishoditi dozvolu za boravak i rad.

Raspoređeni radnik

Članak 86.

(1) Raspoređeni radnik je radnik kojega strani poslodavac iz stavka 2. ovoga članka, u okviru privremenog ili povremenog prekograničnog pružanja usluga, na ograničeno razdoblje:

1. upućuje na rad u Republiku Hrvatsku za svoj račun i pod svojim vodstvom, na temelju ugovora sklopljenog između stranog poslodavca koji ga upućuje i korisnika usluge u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da za vrijeme upućivanja između stranog poslodavca i radnika postoji radni odnos ili

2. upućuje u Republiku Hrvatsku u svoju podružnicu ili u društvo u vlasništvu iste grupe kojoj pripada i strani poslodavac, pod uvjetom da za vrijeme upućivanja između stranog poslodavca i radnika postoji radni odnos ili

3. ustupa kao agencija za privremeno zapošljavanje korisniku koji je osnovan ili posluje u Republici Hrvatskoj pod uvjetom da za vrijeme ustupanja postoji radni odnos između agencije za privremeno zapošljavanje i radnika.

(2) Strani poslodavac je fizička ili pravna osoba koja ostvaruje poslovni nastan u drugoj državi članici EEP-a, koji u okviru prekograničnog pružanja usluga, upućuje radnika na ograničeno vrijeme na rad u Republiku Hrvatsku.

(3) Raspoređeni radnik je radnik kojega je strani poslodavac u okviru prekograničnog pružanja usluga uputio na ograničeno vrijeme na rad u Republiku Hrvatsku, koja nije država u kojoj uobičajeno radi.

(4) Raspoređeni radnik koji je državljanin treće države, zakonito zaposlen kod stranog poslodavca i upućen na rad u Republiku Hrvatsku na razdoblje dulje od 3 mjeseca dužan je regulirati privremeni boravak u svrhu rada raspoređenog radnika sukladno članku 47. stavku 1. točki 6. ovoga Zakona.

(5) Raspoređenom radniku iz stavka 1. ovoga članka zajamčeni su sljedeći uvjeti rada:

1. propisano najduže trajanje radnog vremena i najkraće trajanje odmora,

2. najkraće trajanje plaćenog godišnjeg odmora,

3. najniža plaća uključujući povećanu plaću za prekovremeni rad,

4. zaštita zdravlja i sigurnost na radu,

5. zaštitne mjere za rad trudnica, žena koje su nedavno rodile, odnosno doje i maloljetnih radnika,

6. zabrana diskriminacije.

(6) Uvjeti rada iz stavka 5. ovoga članka jamče se na razini prava utvrđenih pravnim propisima Republike Hrvatske, odnosno kolektivnim ugovorima čija je primjena na temelju posebnog propisa proširena na sve poslodavce i radnike na određenom području, grani ili djelatnosti.

(7) Uvjeti rada iz stavka 5. i 6. ovoga članka jamče se i raspoređenom radniku ustupljenom putem agencije za privremeno zapošljavanje.

(8) Uvjeti rada iz stavka 5. i 6. ovoga članka jamče se i raspoređenom radniku koji nije državljanin države članice EEP-a, pod uvjetom da je zakonito zaposlen kod stranog poslodavca.

(9) Za raspoređenog radnika iz stavka 8. ovoga članka strani poslodavac je dužan u izjavi o upućivanju iz članka 89. ovoga Zakona potvrditi da je raspoređeni radnik zakonito zaposlen po propisima države u kojoj strani poslodavac ostvaruje poslovni nastan.

(10) Uvjeti rada i zapošljavanja iz stavka 5. točke 2. i 3. ovoga članka neće se primjenjivati na kvalificiranog radnika upućenog od stranog poslodavca na rad u Republiku Hrvatsku na razdoblje kraće od 8 dana ako ga strani poslodavac koji obavlja isporuku upućuje da izvrši početno sastavljanje odnosno prvo postavljanje koje je nužno za stavljanje isporučene robe u uporabu i koje je ugovoreno kao bitni sastojak ugovora o isporuci robe.

(11) Na radnike koje strani poslodavac upućuje u Republiku Hrvatsku na poslove u građevinarstvu koji se odnose na izgradnju, popravljanje, održavanje, preinake ili rušenje zgrada, a posebno poslove iskapanja, zemljanih radova, stvarnih poslova izgradnje, sastavljanja i rastavljanja prefabriciranih elemenata, postavljanja instalacija, preinaka, renoviranja, popravaka, rastavljanja, rušenja, redovnog održavanja, održavanja, ličenja i čišćenja ili poboljšanja, ne primjenjuje se stavak 10. ovoga članka.

(12) Ako su zajamčeni uvjeti rada iz stavka 5. ovoga članka povoljnije uređeni propisima Republike Hrvatske u odnosu na propise države u kojoj poslodavac ostvaruje poslovni nastan i koji se primjenjuju na radni odnos, na raspoređenog radnika se primjenjuje za njega povoljnije pravo.

(13) Poslodavac osnovan u državi koja nije država članica EEP-a ne smije biti stavljen u povoljniji položaj od stranog poslodavca koji ostvaruje poslovni nastan u državi članici EEP-a.

Stalni boravak

Članak 92.

(1) Stalni boravak može se odobriti strancu koji do dana podnošenja zahtjeva ima neprekidno 5 godina odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj.

(2) Smatra se da je stranac neprekidno boravio u Republici Hrvatskoj i ako je u razdoblju od 5 godina izbivao iz Republike Hrvatske višekratno do 10 mjeseci ukupno ili jednokratno do 6 mjeseci.

(3) U trenutku odlučivanja o zahtjevu za odobrenje stalnog boravka stranac mora imati odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj.

Članak 93.

(1) U vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka iz članka 92. stavka 1. ovoga Zakona, ne uračunava se:

1. boravak na temelju izdane dozvole za boravak i rad sezonskim radnicima, dnevnim migrantima i pružateljima usluga u ime inozemnog poslodavca,
2. vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora.

(2) Strancu kojem je odobren privremeni boravak u svrhu studiranja, u vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka iz članka 92. stavka 1. ovoga Zakona, računa se samo polovica vremena provedenog na temelju odobrenog privremenog boravka u svrhu studiranja.

Članak 94.

Iznimno od članka 92. ovoga Zakona, stalni boravak može se odobriti i:

1. strancu koji do dana podnošenja zahtjeva ima neprekidno 3 godine odobren privremeni boravak, a u statusu izbjeglice je bio najmanje 10 godina, što se dokazuje potvrdom nadležnog državnog tijela za izbjeglice,
2. strancu koji je imao prebivalište u Republici Hrvatskoj na dan 8. listopada 1991. godine, a koji je korisnik programa povratka ili obnove ili stambenog zbrinjavanja, što se dokazuje potvrdom nadležnog državnog tijela za izbjeglice i za kojeg je utvrđeno da se vratio s namjerom da trajno živi u Republici Hrvatskoj,
3. djetetu čija oba roditelja u trenutku njegova rođenja imaju odobren stalni boravak, odnosno djetetu samohranog roditelja kojem je odobren stalni boravak.

Članak 97.

(1) Ispit iz poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma mogu provoditi visoka učilišta, srednjoškolske ustanove i ustanove za obrazovanje odraslih koje na temelju odobrenja ministarstva nadležnog za obrazovanje izvode programe iz hrvatskog jezika.

(2) Poznavanje hrvatske kulture i društvenog uređenja Republike Hrvatske stranac dokazuje popunjavanjem upitnika u postupku odobrenja stalnog boravka.

(3) Ispit iz poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma te hrvatske kulture i društvenog uređenja ne moraju položiti:

1. djeca predškolske dobi,
2. polaznici, odnosno osobe koje su završile osnovno, srednje ili visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj,
3. osobe starije od 65 godina ako nisu u radnom odnosu.

(4) Stranac koji je samostalnim popunjavanjem upitnika iz stavka 2. ovoga članka dokazao poznavanje hrvatske kulture i društvenog uređenja Republike Hrvatske ne mora polagati ispit iz hrvatskog jezika i latiničnog pisma.

(5) Stranac koji ne poznaje hrvatski jezik i latinično pismo obvezan je pohađati tečaj hrvatskog jezika u trajanju od najmanje 150 nastavnih sati.

(6) Troškove ispita iz stavka 1. ovoga članka i pohađanja tečaja hrvatskog jezika iz stavka 5. ovoga članka snosi stranac.

Prestanak stalnog boravka

Članak 99.

(1) Stalni boravak prestaje strancu ako:

1. ima zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj,
2. se iselio iz Republike Hrvatske ili neprekidno boravio u inozemstvu duže od godinu dana,
3. se utvrdi da je stranac svjesno dao neistinite podatke ili je svjesno prikrilo cilj i okolnosti koje su bile od važnosti za odobrenje stalnog boravka,
4. to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja,
5. na vlastiti zahtjev.

(2) Rješenje o prestanku stalnog boravka donosi Ministarstvo na prijedlog policijske uprave, odnosno policijske postaje.

(3) Rješenje o prestanku stalnog boravka može se donijeti bez prethodnog saslušanja stranca.

(4) Ministarstvo ne donosi rješenje o prestanku stalnog boravka ako je zabrana ulaska i boravka iz stavka 1. točke 1. ovoga članka izrečena rješenjem o protjerivanju.

(5) Protiv rješenja o prestanku stalnog boravka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

VI. MJERE ZA NAPUŠTANJE REPUBLIKE HRVATSKE

Posebna zaštita

Članak 100.

(1) Prilikom primjene mjera za napuštanje Republike Hrvatske uzet će se u obzir najbolji interes maloljetnika i potrebe drugih ranjivih osoba, obiteljski život i zdravstveno stanje stranca prema kojem se poduzimaju mjere.

(2) U smislu stavka 1. ovoga članka ranjivim osobama smatraju se osobe s invaliditetom, starije osobe, trudnice i jednoroditeljska obitelj s maloljetnom djecom, žrtve nasilja i maloljetnici, osobito maloljetnici bez pratnje.

Nezakoniti boravak

Članak 101.

(1) Stranac je dužan dokazati zakonitost svog boravka.

(2) Stranac nezakonito boravi ako:

1. nije na kratkotrajnom boravku,
2. nema valjano odobrenje boravka,
3. mu nije odobren azil, supsidijarna ili privremena zaštita, odnosno nije tražitelj azila,
4. nije stranac iz članka 53. ovoga Zakona.

(3) Strancem na kratkotrajnom boravku ne smatra se:

1. stranac koji je nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku,
2. stranac iz članka 46. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona koji je ušao u Republiku Hrvatsku, a nije proteklo razdoblje od 6 mjeseci računajući od dana prvog ulaska,
3. stranac koji je vraćen u Republiku Hrvatsku na temelju readmisijskog ugovora,
4. stranac koji je izručen u Republiku Hrvatsku,
5. stranac koji je sa graničnog prijelaza doveden u prostorije suda radi provođenja kaznenog ili prekršajnog postupka, a nije mu odobren ulazak u Republiku Hrvatsku.

(4) Stranac koji nezakonito boravi dužan je bez odgađanja napustiti Republiku Hrvatsku.

Protjerivanje

Članak 102.

(1) Stranca se može protjerati iz Republike Hrvatske ako predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Odlukom o protjerivanju smatra se:

- odluka suda kojom je izrečena sigurnosna ili zaštitna mjera protjerivanja stranca iz zemlje,
- rješenje o protjerivanju koje je donijelo Ministarstvo, policijska uprava, odnosno policijska postaja.

Članak 103.

(1) Odlukom o protjerivanju određuje se zabrana ulaska i boravka, odnosno vrijeme u kojem je strancu zabranjen ulazak i boravak u Republici Hrvatskoj.

(2) Zabrana ulaska i boravka računa se od dana:

1. isteka roka za napuštanje Republike Hrvatske,
2. prisilnog udaljenja,
3. isteka zabrane ulaska i boravka koja je izrečena prethodnom odlukom o protjerivanju.

(3) Zabrana ulaska i boravka izrečena odlukom suda kojom je izrečena sigurnosna mjera protjerivanja stranca iz zemlje računa se sukladno posebnom propisu.

Protjerivanje zbog povećane društvene opasnosti

Članak 106.

Rješenje o protjerivanju će se donijeti ako:

1. je stranac zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom pravomoćno osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju dužu od jedne godine,
2. je stranac zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom u razdoblju od 5 godina više puta pravomoćno osuđivan na kaznu zatvora u ukupnom trajanju od najmanje 3 godine,
3. je stranac zbog kaznenog djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora,
4. stranac predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost.

Donošenje rješenja o protjerivanju

Članak 107.

(1) Rješenje o protjerivanju donosi Ministarstvo, policijska uprava, odnosno policijska postaja.

(2) Zabrana ulaska i boravka izrečena rješenjem o protjerivanju ne može biti kraća od 3 mjeseca niti duža od 20 godina.

(3) Zabrana ulaska i boravka izrečena rješenjem o protjerivanju u slučaju iz članka 105. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona ne može biti duža od 5 godina.

(4) Strancu koji nezakonito boravi i strancu na kratkotrajnom boravku koji ne razumije hrvatski jezik, osigurat će se prevođenje u postupku na jezik koji stranac razumije. Rješenje o protjerivanju će se prevesti na zahtjev stranca.

(5) Prije donošenja rješenja o protjerivanju, stranca koji je nezakonito boravio i radio obavijestit će se o mogućnosti naknade plaće, s pripadajućim doprinosima sukladno posebnim propisima, te mogućnosti izjavljivanja žalbe, odnosno tužbe protiv poslodavca.

(6) U postupku donošenja rješenja o protjerivanju stranac koji nezakonito boravi i stranac na kratkotrajnom boravku imaju pravo na besplatnu pravnu pomoć sukladno propisu kojim se uređuje besplatna pravna pomoć.

Odobrenje boravka strancu koji je protjeran iz države članice EEP-a

Članak 110.

Ako je stranac protjeran iz države članice EEP-a, nadležno tijelo će u postupku izdavanja vize ili odobrenja boravka u Republici Hrvatskoj voditi računa o interesima te države članice EEP-a.

Rješenje o napuštanju Republike Hrvatske

Članak 112.

(1) Strancu koji nezakonito boravi i strancu kojem odlukom državnog tijela prestaje zakoniti boravak rješenjem će se odrediti napuštanje Republike Hrvatske.

(2) Strancu iz stavka 1. ovoga članka ne mora se rješenjem odrediti napuštanje Republike Hrvatske ako:

1. je počinio kazneno djelo ili prekršaj s elementima nasilja,
2. mu je izrečena bezuvjetna kazna zatvora,
3. je nezakonito prešao ili pokušao prijeći državnu granicu.

(3) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka odredit će se rok u kojem je stranac dužan napustiti Republiku Hrvatsku, te prisilno udaljenje ako stranac ne napusti Republiku Hrvatsku.

(4) Prilikom određivanja roka za napuštanje Republike Hrvatske, osim okolnosti iz članka 100. ovoga Zakona uzet će se u obzir osobne okolnosti te vrijeme u kojem to stranac može učiniti, koje ne može biti duže od 90 dana.

(5) Rok za napuštanje Republike Hrvatske strancu koji nezakonito boravi i strancu na kratkotrajnom boravku, osim u slučaju iz stavka 2. točke 3. ovoga članka, ne može biti kraći od 7 dana niti duži od 30 dana.

(6) Rok za napuštanje Republike Hrvatske može se produžiti u skladu sa stavkom 4. ovoga članka.

(7) Rješenjem o napuštanju Republike Hrvatske strancu se mogu odrediti obveze iz članka 136. ovoga Zakona ako:

1. mu je odbijen zahtjev za azil sukladno članku 58. stavku 1. točki 2. ili članku 61. stavku 1. točki 4. i 7. Zakona o azilu,
2. nema financijskih sredstava ili dokumente koji su mu potrebni za ulazak u drugu državu, a okolnosti ukazuju da ih neće pribaviti,

3. je protjeran iz Republike Hrvatske.

(8) Stranac kojemu je izdano rješenje iz stavka 1. ovoga članka dužan je napustiti Republiku Hrvatsku u roku koji mu je određen.

(9) Stranac kojemu je izdano rješenje iz stavka 1. ovoga članka dužan se prilikom napuštanja Republike Hrvatske prijaviti policijskom službeniku na graničnom prijelazu.

Pravni lijek protiv rješenja o napuštanju

Članak 114.

(1) Rješenje o napuštanju Republike Hrvatske koje se izdaje uz rješenje o protjerivanju stranca ili uz odluku Ministarstva, policijske uprave, odnosno policijske postaje kojom strancu prestaje zakoniti boravak smatra se sastavnim dijelom rješenja o protjerivanju, odnosno odluke kojom strancu prestaje zakoniti boravak.

(2) Protiv rješenja o napuštanju Republike Hrvatske koje se izdaje strancu koji nezakonito boravi i strancu na kratkotrajnom boravku nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(3) Ako je strancu iz članka 112. stavka 1. ovoga Zakona, koji nije napustio Republiku Hrvatsku boravak postao zakonit, rješenje o napuštanju Republike Hrvatske prestaje važiti bez donošenja upravnog akta.

Postupak za napuštanje Republike Hrvatske prema državljaninu treće države koji u drugoj državi članici EEP-a ima odobrenje boravka

Članak 115.

(1) Državljaninu treće države koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj, a ima odobrenje boravka u državi članici EEP-a, policijska uprava, odnosno policijska postaja izdat će upozorenje da je dužan bez odlaganja napustiti Republiku Hrvatsku i otići u državu članicu EEP-a u kojoj ima odobrenje boravka.

(2) Ako stranac iz stavka 1. ovoga članka ne napusti Republiku Hrvatsku, donosi se rješenje o napuštanju Republike Hrvatske.

(3) Strancu iz stavka 1. ovoga članka za kojeg je donesena odluka o protjerivanju, policijska uprava, odnosno policijska postaja će donijeti rješenje o napuštanju Republike Hrvatske bez izdavanja upozorenja iz stavka 1. ovoga članka.

Prisilno udaljenje

Članak 116.

(1) Stranca će se prisilno udaljiti:

1. ako nije napustio Republiku Hrvatsku u roku koji mu je određen rješenjem o napuštanju Republike Hrvatske,

2. ako odluka državnog tijela kojom strancu prestaje zakoniti boravak postane izvršna, a ne donosi se rješenje o napuštanju Republike Hrvatske sukladno članku 112. stavku 2. ovoga Zakona.

(2) Stranca iz stavka 1. ovoga članka policijski službenici dovode do državne granice radi napuštanja Republike Hrvatske.

(3) Stranac kojeg se prisilno udaljava ne smije ni na koji način ometati prisilno udaljenje.

(4) U provedbi mjera za prisilno udaljenje Ministarstvo, policijska uprava, odnosno policijska postaja može surađivati s drugim državnim tijelima, drugim državama te međunarodnim i nevladinim organizacijama.

Ograničenje slobode kretanja

Članak 123.

(1) Stranca se može uhititi i zadržati najduže 24 sata ako je to potrebno radi osiguranja njegove nazočnosti u postupku protjerivanja, otkaza kratkotrajnog boravka i poništenja privremene odgode prisilnog udaljenja.

(2) Stranca kojeg se prisilno udaljava može se uhititi i zadržati najduže 48 sati.

(3) Nakon uhićenja, stranca će se odmah obavijestiti o razlozima uhićenja te da može zatražiti da se o uhićenju obavijesti diplomatska misija, odnosno konzularni ured države čiji je državljanin.

(4) O uhićenju maloljetnog stranca bez pratnje odmah će se obavijestiti nadležno tijelo socijalne skrbi i diplomatska misija, odnosno konzularni ured države čiji je državljanin.

(5) Stranca će se pustiti na slobodu odmah kada prestanu razlozi za uhićenje i zadržavanje, a najkasnije do isteka roka iz stavka 1. i 2. ovoga članka, osim ako se poduzimaju radnje radi izvršenja prisilnog udaljenja ili je doneseno rješenje o smještaju u prihvatni centar za strance.

Pripremni smještaj u centar

Članak 124.

(1) Strancu se može ograničiti sloboda kretanja smještajem u Prihvatni centar za strance (u daljnjem tekstu: centar) radi osiguranja njegove nazočnosti u postupku donošenja rješenja o protjerivanju, ako stranac predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili je osuđen zbog kaznenog djela koje se progoni po službenoj dužnosti.

(2) Stranca iz stavka 1. ovoga članka neće se smjestiti u centar ako se opravdano očekuje da se ista svrha može postići primjenom obveza iz članka 136. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Smještaj u centar iz stavka 1. ovoga članka određuje se na vrijeme do 3 mjeseca.

Redovni smještaj u centar

Članak 125.

(1) Strancu se može ograničiti sloboda kretanja smještajem u centar ako prisilno udaljenje nije moguće odmah izvršiti, a:

1. nije napustio Republiku Hrvatsku u roku koji mu je određen rješenjem o napuštanju Republike Hrvatske,

2. nije određen rok za napuštanje Republike Hrvatske sukladno članku 112. stavku 2. ovoga Zakona,

3. postoji ozbiljna sumnja da se ne radi o maloljetnom strancu,

4. radi utvrđivanja identiteta.

(2) Stranca iz stavka 1. ovoga članka neće se smjestiti u centar ako se opravdano očekuje da se ista svrha može postići primjenom obveza iz članka 136. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Smještaj u centar iz stavka 1. ovoga članka određuje se na vrijeme do 6 mjeseci.

Ovlast pretrage

Članak 128.

U postupku prisilnog udaljenja ili smještaja u centar policijski službenici ovlašteni su bez sudskog naloga izvršiti pretragu stranca i predmeta koje stranac nosi, u cilju pronalaska i oduzimanja sredstava pogodnih za napad, samoozljeđivanje ili bijeg.

Postupak prema maloljetnicima

Članak 132.

(1) Maloljetni stranac bez pratnje i maloljetni stranac u pratnji članova njegove obitelji mogu se smjestiti u centar samo ako se prisilno udaljenje ne može osigurati na drugačiji način.

(2) Stranci iz stavka 1. ovoga članka smjestit će se u centru odvojeno od ostalih stranaca u prostorije koje su prikladne za smještaj maloljetnika.

(3) Članove iste obitelji smjestit će se u centru u zasebnu prostoriju.

(4) Smještaj u centru stranaca iz stavka 1. ovoga članka ne može se produžiti.

(5) Stroži policijski nadzor može se odrediti i maloljetniku ali samo zajedno s roditeljem ili zakonskim zastupnikom.

(6) Maloljetniku u centru osiguravaju se uvjeti primjereni njihovoj dobi te pravo na školovanje sukladno posebnom propisu.

(7) Ako zbog osobito velikog broja stranaca u dužem vremenskom razdoblju nije moguće osigurati zasebne prostorije, članove iste obitelji smjestit će se u centru bez obzira na uvjete iz stavka 3. ovoga članka.

(8) Ako postoji ozbiljna sumnja o maloljetnosti stranca kojeg treba smjestiti u centar može se provesti ispitivanje starosti osobe.

VII. ISPRAVE O DOKAZIVANJU IDENTITETA

Članak 139.

(1) Stranac dokazuje svoj identitet:

1. putnom ispravom,
2. osobnom iskaznicom za stranca,
3. ispravom koju izdaje brodar putnicima na brodovima na kružnom putovanju, a koja sadrži fotografiju,
4. drugom javnom ispravom koja sadrži fotografiju.

(2) Stranac je dužan nositi, i na zahtjev službene osobe dati na uvid, ispravu kojom dokazuje svoj identitet.

(3) Stranac je dužan na zahtjev službene osobe dati na uvid putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice.

(4) Stranac koji nema ispravu o identitetu dužan je na zahtjev policijskog službenika dati osobne podatke.

(5) Stranac ne smije svoje isprave dati drugome da se njima služi, odnosno ne smije se služiti nevažećom ili drugom nevaljanom ispravom ili tuđom ispravom kao svojom.

Članak 140.

(1) Osobna iskaznica za stranca izdaje se strancu kojem je odobren privremeni boravak na rok važenja na koji mu je odobren privremeni boravak.

(2) Osobna iskaznica za stranca kojemu je odobren stalni boravak izdaje se s rokom važenja na 5 godina.

Članak 141.

Osobna iskaznica iz članka 140. ovoga Zakona izdaje se strancu koji je navršio 12 godina.

VIII. PRIJAVA BORAVKA

Članak 146.

- (1) Boravište je mjesto u kojem boravi stranac s odobrenim privremenim ili stalnim boravkom.
- (2) Prebivalište je mjesto u kojem se stranac s odobrenim stalnim boravkom nastanio s namjerom da u njemu stalno živi.
- (3) Stranac s odobrenim stalnim boravkom osim prebivališta može prijaviti i boravište, u mjestu gdje trajnije boravi bez namjere da se u njemu nastani.
- (4) Stranac na kratkotrajnom boravku mora imati prijavljen smještaj sukladno članku 147. ovoga Zakona.

Ulazak člana obitelji koji nije državljanin države članice EEP-a u Republiku Hrvatsku

Članak 166.

Član obitelji iz članka 162. ovoga Zakona koji nije državljanin države članice EEP-a radi spajanja obitelji s državljaninom države članice EEP-a, može ući u Republiku Hrvatsku s valjanom putnom ispravom u koju je unijeta viza, ako je viza potrebna ili s valjanom putovnicom i boravišnom iskaznicom iz članka 169. stavka 3. ovoga Zakona, osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije utvrđeno.

Protjerivanje državljanina države članice EEP-a i člana njegove obitelji

Članak 180.

- (1) Državljanina države članice EEP-a i člana njegove obitelji može se protjerati iz Republike Hrvatske ako predstavlja prijetnju za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.
- (2) Državljanina države članice EEP-a i člana obitelji ne može se protjerati ako se bolest koja ugrožava javno zdravlje pojavila 3 mjeseca nakon ulaska u Republiku Hrvatsku.
- (3) Prilikom donošenja odluke o protjerivanju državljanina države članice EEP-a i člana njegove obitelji uzet će se u obzir duljina boravka, starosna dob, zdravstveno stanje, obiteljske i gospodarske prilike, stupanj njegove socijalne i kulturne integracije u Republici Hrvatskoj te njegove veze s državom podrijetla.
- (4) Odluka o protjerivanju državljanina države članice EEP-a i člana njegove obitelji koji:
  1. je na stalnom boravku u Republici Hrvatskoj,
  2. neprekidno zakonito boravi u Republici Hrvatskoj 10 godina,
  3. je maloljetan,može se donijeti samo ako postoji jedan od razloga iz članka 106. ovoga Zakona.

(5) U smislu članka 105. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, smatra se da državljanin države članice EEP-a i član njegove obitelji nezakonito boravi ako boravi u Republici Hrvatskoj za vrijeme trajanja zabrane ulaska i boravka.

(6) Rok za napuštanje Republike Hrvatske državljaninu države članice EEP-a i članu njegove obitelji ne smije biti kraći od 30 dana.

(7) U slučajevima u kojima se rješenje o protjerivanju državljanina države članice EEP-a i člana njegove obitelji donosi na temelju sudske odluke žalba protiv rješenja o protjerivanju ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 182.

Na državljanina države članice EEP-a i člana njegove obitelji primjenjuju se odredbe glave VI. ovoga Zakona, osim odredbi članka 101. stavka 2., članka 104., članka 105. stavka 2., članka 107. stavka 5., članka 108. stavka 3., članka 110., članka 114. stavka 2., članka 115., članka 117., članka 119., članka 120., članka 121., članka 122. i članka 135.

Članak 183.

(1) Potvrda o prijavi privremenog boravka, odnosno isprava kojom se potvrđuje stalni boravak, koje se izdaju državljaninu države članice EEP-a, te potvrda o podnesenom zahtjevu za izdavanje boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina Unije, boravišna iskaznica za člana obitelji državljanina Unije i iskaznica za stalni boravak koje se izdaju članu obitelji koji nije državljanin države članice EEP-a, nisu preduvjeti za ostvarivanje prava ili za obavljanje upravnih formalnosti, ako se svojstvo korisnika prava može dokazati nekim drugim dokaznim sredstvom.

(2) Državljanin države članice EEP-a i članovi njegove obitelji dužni su nositi isprave iz stavka 1. ovoga članka i na zahtjev službene osobe dati ih na uvid.

(3) Državljanin države članice EEP-a i članovi njegove obitelji koji nemaju isprave iz stavka 1. ovoga članka, odnosno drugu ispravu o identitetu dužni su na zahtjev policijskog službenika dati osobne podatke.

(4) Državljanin države članice EEP-a i članovi njegove obitelji ne smiju dati svoje isprave drugom da se njima služi i ne smiju se služiti nevaljanom ispravom ili tuđom ispravom kao svojom.

(5) Državljanin države članice EEP-a i član njegove obitelji dužni su prijaviti adresu stanovanja, boravište ili prebivalište najkasnije 8 dana od dana dolaska u Republiku Hrvatsku, odnosno od promjene adrese stanovanja, boravišta ili prebivališta.

(6) Prestanak važenja isprava iz stavka 1. ovoga članka ne predstavlja osnovu za prestanak boravka ili protjerivanje iz Republike Hrvatske.

Obavijest druge države članice EEP-a

Članak 189.

O odobrenju privremenog ili stalnog boravka, produženju privremenog boravka ili odluci na temelju koje je dužan napustiti državu, policijska uprava, odnosno policijska postaja će obavijestiti nadležno tijelo druge države članice EEP-a u kojoj stranac ima odobren stalni boravak.

XIII. ZBIRKE PODATAKA

Članak 204.

(1) Radi učinkovite kontrole provođenja postupaka propisanih ovim Zakonom Ministarstvo vodi zbirke podataka o:

1. strancima kojima je izdana putna isprava za strance i viza,
2. strancima kojima je odbijena, skraćena ili poništena viza,
3. strancima kojima je odobren i odbijen ulazak i izlazak,
4. strancima na kratkotrajnom, privremenom i stalnom boravku,
5. strancima kojima je izdana dozvola za boravak i rad,
6. strancima kojima je prestao boravak,
7. strancima prema kojima je primijenjena mjera za napuštanje Republike Hrvatske,
8. osobnim iskaznicama za stranca,
9. putnim ispravama za stranca,
10. privremeno zadržanim stranim putnim ispravama,
11. prijavi i odjavi smještaja stranaca na kratkotrajnom boravku, boravišta, prebivališta i adrese stanovanja stranaca kojima je odobren boravak,
12. uzetim otiscima prstiju i fotografiranju stranaca prema kojima su poduzete mjere za napuštanje države,
13. ispravama izdanim strancima iz glave X., XI. i XII. ovoga Zakona.

(2) Sastavni dio zbirke podataka iz stavka 1. ovoga članka je i osobni identifikacijski broj, koji se dodjeljuje i koristi sukladno Zakonu o osobnom identifikacijskom broju.

Članak 207.

(1) Inspeksijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona, u dijelu koji se odnosi na rad stranaca provode tijela državne uprave u okviru svoje nadležnosti.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona, u dijelu koji se odnosi na obvezu prijave boravka stranaca provodi Ministarstvo.

(3) Kada se inspekcijskim nadzorom utvrdi da je rad stranca protivan odredbama ovoga Zakona, protiv stranca, pravne ili fizičke osobe koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili koristi njegov rad, odgovorne osobe u pravnoj osobi, odnosno stranca koji pruža usluge u ime inozemnog poslodavca, podnijet će se optužni prijedlog prekršajnom sudu, donijeti prekršajni nalog ili obvezni prekršajni nalog.

(4) Inspekcijski nadzor nad provedbom odredbi ovoga Zakona koje se odnose na uvjete rada i prava raspoređenih radnika obavlja tijelo državne uprave nadležno za poslove inspekcije rada.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka inspekcijski nadzor nad provedbom odredbi ovoga Zakona koje se odnose na uvjete rada i prava raspoređenih radnika obavlja i druga inspekcija nadležnog tijela državne uprave, kada je to propisano posebnim propisom.

(6) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona provode tijela državne uprave u okviru svoje nadležnosti.

(7) Upravni nadzor nad primjenom odredbi ovoga Zakona koje se odnose na uvjete rada i prava raspoređenih radnika obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove rada ako drugim zakonom nije drukčije određeno.

Članak 208.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora nadležni inspektor tijela iz članka 207. stavka 1. ovoga Zakona će usmenim rješenjem u zapisnik, u trajanju od 30 dana, zabraniti poslodavcu – pravnoj osobi ili poslodavcu – fizičkoj osobi obavljanje djelatnosti, odnosno strancu pružanje usluga za inozemnog poslodavca u nadziranom poslovnom objektu, odnosno prostoru, ako utvrdi da je tijekom nadzora za poslodavca radio stranac protivno odredbama ovoga Zakona, kojima je utvrđena obveza ishođenja dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka izvršava se pečaćenjem poslovnih prostorija, postrojenja, uređaja i druge opreme za rad ili na drugi pogodan način, u roku od 2 dana od dana izricanja usmenog rješenja na zapisnik.

(3) Iznimno, mjera zabrane obavljanja djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka neće se izvršiti, a usmeno izrečeno rješenje će se ukinuti ako poslodavac – pravna osoba ili poslodavac – fizička osoba kojoj je mjera izrečena u roku od 2 dana od dana izricanja mjere, nadležnom inspektor u iz stavka 1. ovoga članka dostavi dokaz da je izvršila uplatu novčanog iznosa u iznosu od 30.000,00 kuna, za svakog stranca, u korist Državnog proračuna.

(4) Ako policijski službenik Ministarstva u okviru svog djelokruga rada, utvrdi postojanje okolnosti iz stavka 1. ovoga članka, podnijet će optužni prijedlog ili donijeti prekršajni nalog i o tome bez odgode obavijestiti nadležno tijelo iz članka 207. stavka 1. ovoga Zakona.

XV. KAZNENE ODREDBE

Članak 220.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se stranac koji:

1. se služi putnom ispravom s kojom nije ušao u Republiku Hrvatsku ili nije izašao s putnom ispravom s kojom je ušao u Republiku Hrvatsku (članak 3.),
2. ne podnese zahtjev za odobrenje privremenog boravka za dijete u zakonskom roku (članak 51. stavak 1.),
3. nije podnio zahtjev za produženje privremenog boravka u roku od 30 dana prije isteka roka važećeg privremenog boravka (članak 53. stavak 1.),
4. boravi u Republici Hrvatskoj suprotno svrsi radi koje mu je odobren privremeni boravak (članak 72. stavak 1. točka 5.),
5. se nije prijavio policijskom službeniku na graničnom prijelazu (članak 112. stavak 9.),
6. nije vratio ispravu o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja (članak 136. stavak 4.),
7. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad (članak 91. stavak 2.),
8. nema potvrdu o prijavi rada (članak 84. stavak 1.),
9. na zahtjev službene osobe ne da na uvid ispravu kojom dokazuje svoj identitet ili je ne nosi sa sobom (članak 139. stavak 2.),
10. u propisanom roku ne podnese zahtjev za zamjenu osobne iskaznice za stranca (članak 142. stavak 2.),
11. ne vrati osobnu iskaznicu za stranca, (članak 143.),
12. ne prijavi gubitak, nestanak ili krađu isprava (članak 144.),
13. ne prijavi ili ne odjavi smještaj, boravište ili prebivalište ili na obrascu prijave ne navede potpune i točne podatke ili bez odgađanja ne dostavi podatke o promjeni trajanja smještaja (članak 147., 148. i 149.)
14. za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj nosi stranu vojnu, policijsku ili carinsku odoru protivno članku 151. i 152. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se poslodavac – fizička osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se poslodavac – pravna osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi koji:

1. ne sklopi ugovor ili nema drugu odgovarajuću potvrdu sa strancem čije usluge koristi (članak 85. stavak 1.),
2. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad (članak 91. stavak 2.),
3. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o upućivanju radnika na rad izvan mjesta boravišta, odnosno prebivališta (članak 148. stavak 4.).

Članak 221.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 kuna kaznit će se državljanin države članice EEP-a i član njegove obitelji koji:

1. na zahtjev službene osobe ne da na uvid ispravu kojom dokazuje svoj identitet ili je ne nosi sa sobom, odbije na zahtjev policijskog službenika dati osobne podatke ili da svoje isprave drugom da se njima služi ili se služi nevaljanom ispravom ili tuđom ispravom kao svojom (članak 183. stavak 2., 3. i 4.)

2. ne prijavi ili ne odjavi adresu stanovanja, boravišta ili prebivališta (članak 183. stavak 5.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se član obitelji državljanina države članice EEP-a koji:

1. ne prijavi privremeni boravak u zakonskom roku (članak 157. stavak 1. i 163. stavak 1.)

2. u zakonskom roku ne podnese zahtjev za izdavanje privremenog boravka (članak 169. stavak 2.),

3. u zakonskom roku ne podnese zahtjev za izdavanje stalnog boravka (članak 178. stavak 2.).

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se državljanin treće države nositelj »EU plave karte« koji:

1. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola boravka i rada »EU plava karta« (članak 193. stavak 3.),

2. nije podnio zahtjev za produženje dozvole boravka i rada »EU plave karte« u roku od 30 dana prije isteka roka važeće dozvole boravka i rada (članak 194. stavak 1.),

3. nije podnio zahtjev za izdavanje dozvole boravka i rada »EU plave karte« u roku od 8 dana (članak 195. stavak 1.),

4. ne obavijesti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o promjeni poslodavca (članak 195. stavak 2.).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se poslodavac – fizička osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se poslodavac – pravna osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi koja nije obavijestila policijsku upravu odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana »EU plava karta« (članak 193. stavak 3.).

Članak 224.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 7.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se stranac:

1. koji radi bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada (članak 73. stavak 1.),

2. koji radi suprotno članku 73. stavku 5. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera protjerivanja samostalno i bez izricanja kazne.

(3) Prekršajni postupak za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka ne može biti pokrenut kada proteknu 3 godine od dana počinjenja prekršaja.

Članak 229.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 2.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba ako:

1. ne prijavi ili ne odjavi smještaj, boravište ili prebivalište stranca ili na obrascu prijave ne navede potpune i točne podatke ili bez odgađanja ne dostavi podatke o promjeni trajanja smještaja (članak 147., 148. i 149.),

2. službenoj osobi nadležnog tijela ne da na uvid podatke iz evidencije o strancima kojima pruža usluge smještaja (članak 150. stavak 2.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 238.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2012. osim odredbi: članka 21., članka 22. stavka 1. točke 5. i stavka 2. u dijelu koji se odnosi na prikupljanje i uništavanje biometrijskih podataka; članka 47. stavka 1. točke 6. i stavka 3., članka 64. stavka 3., članka 86. do članka 89., članka 110., članka 115., članka 117., članka 119., članka 120. do članka 122., članka 132. stavka 2., članka 135., članka 153. do članka 203., članka 207. stavka 4., 5. i 7., članka 221., članka 223., članka 227. i članka 228. ovoga Zakona, koje stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.